

HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON SEKTÖRÜ İHRACAT PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
Hazırgiyim ve Konfeksiyon Arge Şubesi

2017
OCAK-ARALIK

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,5 Arttı.....	4
İhracatın %71,4'ü AB Ülkelerine	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı	4
Kapasite Kullanım Oranı %81,3	5
Performansa Etki Eden Faktörler	5
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	6
I.1. Dünya Ekonomisi	6
I.2. ABD Ekonomisi	7
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi.....	9
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	11
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler	11
I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri.....	12
I.5. Türkiye Ekonomisi	13
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	16
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,5 Arttı.....	16
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri.....	17
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	18
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	20
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	20
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	20
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler	22
III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %1,5	23
III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %4 Düşüş Var	25
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Artış Oranı: %7,3	26
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %8,4'lük Düşüş Gerçekleşti	27
III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %4,9 Artışa Ulaşıldı	28
III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Düşüş Oranı %8,8	30
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü: %9,8.....	30
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat Artışa Geçti: %7,7	31
III.12. Serbest Bölgelere İhracat %3,7 Azaldı	32
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	33
IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %0,1 Düşüş Var	34
IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum	37
IV.3 Çorap İhracatındaki Artış Sektörel İhracattan Yüksek: %2,2.....	39
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %0,4 Artış Gerçekleşti	40
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum	43
IV.6. Denim Giysi İhracatında %6,6 Artış	45
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Azalışı %7,2	47
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %3.....	49
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	51
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	52
Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri	53
Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2017 Ocak-Aralık	55
Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2017 Ocak-Aralık	55

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,5 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2017 yılının Ocak-Aralık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2016 yılının aynı dönemine göre %0,5'lik artış ile 17 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2017 Ocak-Aralık döneminde %10,9'luk payı ile otomotiv sektöründen sonra en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

İhracatın %71,4'ü AB Ülkelerine

2017 Ocak-Aralık döneminde, Türkiye'den AB ülkeleri, Eski Doğu Bloku ülkeleri, Amerika ülkeleri ile Asya ve Okyanusya ülkeleri ile Serbest Bölgelere yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, %1,5 ile %7,7 arasında değişen oranlarda artmıştır. Orta Doğu ülkeleri, Afrika ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri, Diğer Avrupa ülkeleri ve Serbest Bölgeler ihracatta azalma görülen ülke grupları olarak dikkat çekmektedir. Sektörel ihracatın %71,4'ü AB ülkelerine gitmiş ve bu ülke grubunda %1,5'lik bir artış yaşanmıştır. Bu artışla birlikte, Asya ve Okyanusya ülkelerine ihracattaki %7,7'lik artış ile Eski Doğu Bloku ülkelerine gerçekleşen %7,3'lük artışlar da Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %0,5 oranında artmasında etkili olmuştur.

2017 yılında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan il on ülke Almanya, İspanya, İngiltere, Hollanda, Fransa, Irak, ABD, İtalya, Polonya ve Danimarka olarak sıralanmıştır. En fazla ihracat yapılan ilk on ülke içinde İngiltere, Fransa, İtalya, Polonya ve Danimarka hariç diğer beş ülkenin tamamına yönelik hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, 2016 yılına kıyasla %1,9 ile %26,8 arasında değişen oranlarda artmıştır. En yüksek oranlı ihracat artışı %26,8 ile Irak'a ihracatta kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2017 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %52,1, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35 ve hazır eşyaların payı %11,8 olmuştur.

2017 Ocak-Aralık döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunun ikisinde artış birinde azalış görülmüştür. Bu dönemde, %0,1 oranında azalışla 8,9 milyar dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %0,4 oranında artarak 6 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %3 artışla 2 milyar dolar olmuştur.

2017 yıl sonu itibarıyla iki ürün grubunda ihracat artışı, bir ürün grubunda azalış görülürken ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubundaki ihracat artışı (%3) sektörel ihracat artışından oransal olarak daha yüksek olmuştur.

Kapasite Kullanım Oranı %81,3

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son “İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı” tablosundaki bilgilere göre, hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2016 Aralık ayında %78,6 olan kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Aralık ayında %3,4 oranında artarak %81,3 olarak kaydedilmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2017 yılı Ocak-Aralık döneminde yapılan 17 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 12,2 milyar dolarla %71,4'ü ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2016 yılının Ocak-Aralık döneminde 1 Euro ortalama 1,1070 ABD Dolarına eşit iken, 2017 yılının Ocak-Aralık döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %1,97'lik artışla 1,1288 dolar düzeyine çıkmıştır.

Bu çerçevede %0,36'lık parite etkisinden arındırıldığı zaman Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında %0,5'lik bir artış değil %0,9'luk bir düşüş olduğu gözlemlenmektedir.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2017 yılını geride bırakırken, küresel ekonomideki ılımlı toparlanma devam etmektedir.

Küresel kriz sonrasında ivme kaybeden ve 2016 yılında %2,3 ile düşük bir seviyede artış gösteren dünya ticaret hacminin 2017 yılını %4 artışla kapatması, 2018 yılında ise %3,9 oranında artması beklenmektedir.

Son dönemde, jeopolitik gelişmeler ile merkez bankalarının önümüzdeki dönemde atacakları adımlara ilişkin verdikleri sinyaller dünya ekonomisinin odağında yer almaktadır. Jeopolitik anlamda küresel riskleri yükselten en önemli olay ABD ile Kuzey Kore arasında devam eden kriz olup Ortadoğu'da devam eden kriz ve çatışmalar da jeopolitik riskleri artırmaktadır.

Gelişmiş ülkeler arasında başta en önemli ihracat pazarımız olan Almanya olmak üzere özellikle Avrupa Birliği ekonomilerinin bu dönemde daha olumlu bir seyir izlediği ve ekonomik büyüme rakamlarının yukarı yönlü hareket ettiği göze çarparken, bu olumlu seyrin önümüzdeki dönemde de devam etmesi beklenmektedir.

Uzmanlara göre 2017 yılı dünya ekonomisinin seyri açısından son yıllar içinde en olumlu seyreden yıl oldu ve 2018 yılının da genel olarak olumlu seyretmesi beklenmektedir. Bu çerçevede dünya ekonomisinin 2018 yılında %3,1- 3,5 oranında büyümesi beklenmektedir.

Dünya Bankası, "Küresel Ekonomik Beklentiler" raporunun Ocak 2018 sayısını yayımlamıştır.

Dünya ekonomisindeki büyümenin artan yatırımlar, sanayi üretimi ve ticaret hacmi sayesinde hızlandığı vurgulanan raporda, küresel ekonomideki toparlanmanın 2007-2008 finansal krizinden bu yana ilk kez geniş çaplı olduğuna işaret edilmektedir.

Hızlanan toparlanma çerçevesinde büyüme beklentilerini yukarı yönlü revize eden Dünya Bankası, küresel ekonominin 2017'de %3, 2018'de %3,1 ve 2019'da %3,0 büyümesini beklediğini açıklamaktadır. Bu rakamlar, Haziran 2017'de açıklanan bir önceki raporda 2017 için %2,7 ve 2018-2019 yılları için %2,9 olarak açıklanmıştı.

Küresel büyüme beklentilerinin yukarı yönlü revizyonunda özellikle gelişmiş ülke ekonomilerinin performansının etkili olduğu belirtilen raporda, bu gruba yönelik 2017 ve 2018 büyüme tahminleri 0,4 puan artırılarak sırasıyla %2,3 ve 2,2'ye yükseltilmiştir. Gelişmiş ülkelerin 2019 ve 2020 yıllarında ise %1,9 ve 1,7 büyümesi beklenmektedir.

Dünya Bankası, gelişen ve yükselen ekonomilere yönelik beklentilerini ise sadece 2017 için revize etmiştir. Buna göre, aralarında Çin, Rusya, Hindistan ve Türkiye'nin de bulunduğu bu grubun 2017'ye ilişkin büyüme tahmini %4,1'den %4,3'e yükseltilmiştir. 2018 ve 2019 yıllarına yönelik beklentiler ise sırasıyla %4,5 ve 4,7 seviyelerinde sabit tutulmaktadır.

Asya'nın en büyük ekonomisi Çin'de artan borç yükümlülüklerinin ülkenin ekonomik istikrarı açısından risk oluşturduğunun altı çizilirken, özellikle 2009 yılından bu yana kamu dışı özel sektör borçlanmasının hızla arttığı belirtilmektedir. Son Dünya Bankası raporunda Çin'in büyüme beklentileri 2017 için %6,5'ten 6,8'e ve 2018 için %6,3'ten 6,4'e çıkarılmıştır. Ülkenin 2019'da ise %6,3 büyüyeceği öngörüsünde bulunmaktadır.

Dünya Bankası'nın son raporuna göre Asya'nın diğer önemli ekonomisi Japonya'ya ilişkin 2017, 2018 ve 2019 büyüme projeksiyonları ise sırasıyla %1,7, %1,3 ve %0,8 olarak açıklanmaktadır. Bu rakamlar, Haziran 2017'de yayınlanan bir önceki raporda sırasıyla %1,5, %1,0 ve %0,6 seviyesindeydi.

Japonya Merkez Bankası (BoJ) Aralık ayı toplantısında beklentiler doğrultusunda hareket ederek para politikasında herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Toplantı sonrasında yapılan açıklamada özel tüketim ve sermaye harcamalarına ilişkin daha olumlu değerlendirmelerde bulunan BoJ, ekonomideki toparlanmanın güçleneceğini öngördü. BoJ'un tutumu ülkede ultra gevşek para politikasının uzunca bir süre daha devam edeceğine işaret etmektedir.

Öte yandan, Dünya Bankası raporunda Hindistan'a yönelik beklentilerin aşağı yönlü revize edildiği bilgisine de yer verilmektedir. Daha önceki raporda 2017'de %7,2 büyümesi beklenen Hindistan, yeni projeksiyonlara göre %6,7 büyüme kaydetmiştir. Ülkenin 2018 ve 2019 büyüme tahminleri de 0,2 puan düşürülerek yüzde 7,3 ve 7,5'e çekilmiştir.

Petrol fiyatları Aralık ayında hızlı yükselmiş bulunmaktadır. OPEC üyesi ülkelerin petrol üretim kesintisini Kasım ayının sonunda 2018 yılsonuna dek uzatma kararı almalarına ek olarak, Kuzey Buz Denizi'nde önemli petrol boru hatlarından birinde ortaya çıkan arıza bu gelişmede etkili olmuştur. Ay ortasına kadar fiyatlardaki yükselişi sınırlandıran ABD kaya petrolü üretimindeki artışın ivme kaybetmesi ve ülkede ham petrol stoklarının son 2 yılın en düşük seviyesine inmesi de petrol fiyatlarını yukarı yönlü etkilemiştir. 2017 yılı sonunda Brent türü ham petrolün varil fiyatı yıllık bazda %21,1 yükselerek 67,3 dolar düzeyine ulaşmıştır.

I.2. ABD Ekonomisi

ABD Merkez Bankası (Fed), ABD Merkez Bankası (Fed) 13 Aralık'ta sona eren yılın son toplantısında politika faizini beklentiler doğrultusunda 25 baz puan artırarak %1,25-%1,50 aralığına yükseltmiştir. Böylece Fed, sene başında öngörüldüğü üzere 2017'de politika faizini üç kez artırarak 75 baz puan yukarı çekmiş oldu.

Toplantı ertesinde yayınlanan projeksiyonlara göre Fed üyeleri 2018 yılı için de üç faiz artırımını öngörmektedir.

ABD ekonomisine ilişkin büyüme tahminlerini yukarı yönlü revize eden Fed yetkilileri ABD ekonomisinin 2017 ve 2018 yıllarında %2,5 düzeyinde büyüyeceğini tahmin etmektedir. Fed üyeleri işsizlik oranındaki düşüşün önümüzdeki yıl da devam edeceği öngörüsünde bulunurken, enflasyon beklentilerinde herhangi bir değişim gözlenmemiştir. Büyüme ve istihdam beklentilerindeki iyileşmelere karşın, Fed üyelerinin faiz artırım hızına ilişkin öngörülerini korumaları politika kararlarındaki temkinli tutumun süreceğine işaret etmektedir.

Ekonomik büyüme ve istikrar anlamında ise ABD, 2017 yılı 2. çeyrek döneminde %3,1 büyürken, 2017 yılının 3. çeyrek döneminde ise nispeten hızlanarak %3,2 seviyesinde büyümüştür. Bu artış oranı 2015 yılının ilk çeyrek döneminden bu yana en yüksek büyüme hızı olup bu dönemde ABD ekonomisinin kayda değer bir ivme yakaladığı görülmektedir.

ABD'de açıklanan veriler ülke ekonomisinin yılın son çeyreğinde güçlü görünümünü koruduğunu göstermektedir. Kasım ayına ilişkin perakende satışlar verisi yılın son çeyreğinde talebin ekonomik aktiviteye destek olmaya devam ettiğini gösterirken, yılın son ayına ilişkin PMI verileri özellikle imalat tarafında Mart 2015'ten bu yana en hızlı genişlemeye işaret etmektedir.

Öte yandan, ABD genelinde işsizlik oranı 2017 yılının ilk ayında %4,8 seviyesindeyken, Eylül ayında %4,2'ye, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında ise %4,1'e gerilemiştir. Bu oranın 2000 yılından beri en düşük seviye olduğu kaydedilmektedir.

Ülke genelinde perakende satışlar ise 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre %4,2 oranında artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında %1,1 oranında artış kaydedilmiştir.

Gelişmiş ülkeler grubunda yer alan ABD'ye yönelik 2017 büyüme beklentisini %2,1'den %2,3'e çıkaran Dünya Bankası, 2018 ve 2019 tahminlerini de 0,3 puan artırarak sırasıyla %2,5 ve 2,2'ye revize etmiştir.

ABD ekonomisine dair yeni projeksiyonların geçtiğimiz günlerde yasalaşan vergi indirimleri paketini yansıttığı belirtilen raporda, "Yakın zamanda yasalaşan kurumsal ve bireysel vergi indirimleri ekonomik aktiviteleri özellikle yatırımlar yoluyla tahmin dönemi boyunca destekleyecek" değerlendirilmesine yer verilmektedir.

ABD'de Temsilciler Meclisi ve Senato ülkenin vergi sisteminde son 30 yılın en büyük değişikliklerini içeren tasarımı onaylamıştır. Başkan Trump'ın imzalamasının ardından yasalaşan tasarıyla kurumlar vergisinin kalıcı olarak %35'ten %21'e indirilmesi, gelir vergisinin ise gelir düzeylerine göre değişen oranlarda geçici olarak düşürülmesi kararlaştırılmıştır. Vergi indirimlerinden en çok bankacılık, perakende, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinin fayda sağlayacağı öngörülmektedir. Diğer taraftan, düşük gelir grubu için görece daha yüksek bir vergi yükü getirmesi, tasarının büyük ölçüde toplumun varlıklı kesiminin çıkarlarına hizmet edeceği

yönünde eleştirilerin gündeme gelmesine neden olurken, yasa tasarısına toplumsal desteğin zayıf kaldığı ifade edilmektedir.

Vergi reformunun hayata geçmesiyle ABD ekonomisinin ivme kazanabileceği ve enflasyon üzerinde yukarı yönlü baskı yaratabileceği değerlendirilmektedir. Bu durumda Fed'in para politikasında nasıl bir tutum belirleyeceği önemli bir belirsizlik yaratmaktadır. Bu çerçevede tasarıya ve etkilerine ilişkin gelişmeler yakından izlenmektedir.

Bu arada, ABD ile Türkiye arasında bir süredir devam eden "vize krizi"nin aşılmasının iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilere olumlu yansıtacağı belirtilmektedir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Hazırgiyim sektörünün başlıca pazarı olan Avrupa Birliği ekonomisi son dönemde yukarı yönlü ivmelenmektedir. AB-28 ekonomileri 2017 yılının 2. çeyrek döneminde %2,4 oranında büyürken, yılın 3. çeyrek döneminde bu oran %2,6'ya yükselmiştir. Euro Bölgesi ekonomisi de 2017 yılının 2. çeyrek döneminde %2,4 oranında büyürken, yılın 3. çeyrek döneminde bu oran %2,6'ya yükselmiştir.

Dünya Bankası tarafından yapılan güncel revize tahminlere göre ise Euro Bölgesi ekonomisinin 2017 yılını %2,4 büyümeye kapatması, 2018 yılında ise %2,1 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Avrupa'nın ekonomisinin lokomotifini olan Almanya, bu yılın 3. çeyreğinde yıllık bazda %2,8 büyürken, aynı dönemde İngiltere %1,5, Fransa %2,2, İspanya %3,1, İtalya ise %1,7 oranında büyüme göstermiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), 14 Aralık'taki toplantısında para politikasında herhangi bir değişikliğe gitmeyerek mevduat kolaylığı faiz oranını-%0,4 seviyesinde tutarken, Ocak ayından itibaren 30 milyar Euro'ya inecek olan varlık alım programında da bir değişiklik yapmamıştır. Diğer taraftan, ECB büyüme ve enflasyon öngörülerinde revizyona gitmiştir. Euro Bölgesine ilişkin büyüme tahminlerini 2017 yılı için %2,2'den %2,4'e, 2018 için %1,8'den %2,3'e yükselten ECB, 2017 yılına ilişkin enflasyon tahminini %1,5'te bırakırken 2018 tahminini %1,4'e çıkarmıştır.

ECB Başkanı Draghi yaptığı açıklamada bölgede büyüme görünümü için risklerin dengede olduğunu vurgularken, bu alanda yukarı yönlü sürprizler görülmesi potansiyelinin olduğunu ifade etmektedir. Draghi, enflasyon görünümünün zayıf kalmaya devam ettiğini, ancak bölgede deflasyon yaşanması riskinin ortadan kalktığını söylemektedir.

2017 yılının Ekim ayındaki sanayi üretimi 2016 yılının aynı ayına göre Euro bölgesinde %3,7 oranında artarken Avrupa Birliği'nin tamamında ise %4,2 oranında

artış göstermiştir. Bu dönemde Euro Bölgesinde üretim faaliyetleri hız kazanmış bulunmaktadır. Birliğin sanayi lokomotifi Almanya'da sanayi üretimi bu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre %2,5 oranında artarken, İtalya'da sanayi üretimi bu dönemde %3,1, Fransa'da %5,7, İspanya'da %4,2 artarken, İngiltere'de ise bu dönemde %3,9 oranında artış göstermiştir.

Euro Bölgesine ilişkin veriler bölgenin istikrarlı biçimde toparlanmaya devam ettiğini göstermektedir. Bölgede işsizlik oranı küresel krizden bu yana en düşük düzeyine gerilerken, ekonomik aktivite olumlu görünüm sergilemektedir.

Ekonomistlere göre Almanya ekonomisindeki büyüme trendi ve ekonomik canlanmanın en az 2019 yılına kadar devam edeceği öngörülmüşken, tahminlerin üzerindeki büyümenin önümüzdeki dönemde işsizliğin daha da azalmasına ve işgücü sıkıntısına yol açması beklenmektedir. Önde gelen Alman ekonomik araştırma enstitülerinin sonbahar tahmin raporuna göre 2017 yılı büyüme hızı tahmini revize edilerek %1,5'tan %1,9'a yükseltilirken, 2018 yılında ekonomik büyüme hızının %2'yi bulması beklenmektedir. Ekonomistlerin tahminlerine göre Almanya'nın ekonomik büyüme hızı 2019 yılında %1,8'i bulacağı öngörülmektedir.

Uzmanlar Almanya'da ücretlerde de hareketlenme beklemektedir. Maaşların bu yıl %2,5, 2018'de %2,9 ve 2019 yılında ise %3,2 oranında artması beklenmektedir. 2016 yılında Almanya'daki ücretler %2,4 oranında artmıştı. İşletmeler kalifiye işgücü bulmakta zorlanmaktadır. Bu nedenle personelini kaybetmemek ya da eleman kazanmak için şirketlerin enflasyonun üzerinde zam vermesi beklenmektedir.

Bu arada, ekonomisi büyük ölçüde sanayiye ve ihracata dayanan Almanya'nın Kasım ayı ihracatının bir önceki aya göre %4,1 artarak 111,6 milyar Euro seviyesine ulaştığı, yine Kasım ayı sanayi üretiminin ise bir önceki aya göre %3,4 artış gösterdiği belirtilmektedir.

Mart 2019'da AB'den ayrılacak olan İngiltere'de bu tarihten sonra özellikle dış ticaret anlaşmaları bakımından ne tarz bir uygulamaya gidileceğine ilişkin belirsizliklerin sürmesi endişe yaratmaktadır. İngiltere yönetiminin AB ile Gümrük Birliği (GB) konusunda, olası ekonomik kayıpları önlemek amacıyla ilk etapta geçici bir anlaşma sağlamak istediği belirtilmektedir. AB yetkilileri ise bedel ödemediği birlikten çıkmanın mümkün olamayacağını, İngiltere yönetiminin arzu ettiği gibi bir ticaret anlaşmasının gerçekleşmesinin zor olduğunu ifade etmektedir.

IMF Başkanı Lagarde, İngiltere ekonomisinin Brexit sürecinin etkilerini hissettiğini, ülke ekonomisinde büyümenin yıl başından bu yana kayda değer şekilde yavaşladığını ifade etmektedir.

Kriz sonrası dönemde zorlanan ülkelerden Fransa ise 2017 yılını önceki yıllara göre nispeten daha iyi geçirmiş bulunmaktadır. AB genelinde tanık olduğumuz toparlanmaya Fransa da ayak uydurarak 2017 yılını tahminen %1,8 büyüme ile kapatmış bulunmaktadır. Buna ek olarak uzun yıllardır çift haneli rakamlarda olan işsizlik oranlarının yeniden tek haneye düştüğü de belirtilmektedir.

AB genelinde perakende satışlar Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre %0,7 oranında artarken, Kasım ayında ise %2,7 oranında artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Ekim ayında %0,2 oranında artarken, Kasım ayında ise %2,8 oranında artmıştır.

Başlıca pazarlarımızdan Almanya'da perakende satışlar Kasım ayında %3,9 oranında artarken, İngiltere'de %0,8 oranında yükselmiş, Fransa'da %1,8, İspanya'da ise %2,9 oranında artış göstermiştir.

Bu arada Avrupa Birliği'nde işsizlik verileri açıklanmıştır. Buna göre AB genelinde işsizlik oranı Kasım ayında %7,3 seviyesine gerileyerek 2008 yılı Ekim ayından beri en düşük seviyesini görmüştür. Euro Bölgesinde ise işsizlik oranı Kasım ayında %8,7'ye gerileyerek 2009 yılı Ocak ayından beri en düşük seviyesine gerilemiştir. AB genelinde en düşük işsizlik oranları %2,5 ile Çekya, %3,6 ile Almanya ve %3,6 ile Malta'da gerçekleşirken, en yüksek oranlar ise %20,5 ile Yunanistan, %16,7 ile İspanya (son dönemde ciddi düşüş mevcut) ve %11 ile İtalya'da gerçekleşmiştir.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

Rusya ekonomisi yılın 2. çeyrek döneminde %2,5 oranında büyürken, 3. çeyrek dönemde ise %1,8 oranında büyüme göstermiştir. Rusya ekonomisinin 2017 yılının tamamını %1,5- %2 aralığında bir oranda büyüme ile kapatması beklenmektedir. Bilindiği gibi Rusya ekonomisi 2016 yılında %0,2 oranında daralmıştı.

Dünya Bankası'nın son raporuna göre Rusya'nın 2017 ve 2018 yılı büyüme beklentileri sırasıyla %1,3 ve 1,4'ten her 2 yıl için de %1,7'ye yükseltilmiştir. Rusya ekonomisinin 2019 ve 2020 yıllarında ise %1,8 büyümesi öngörülmektedir.

Rusya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre 2017 yılı Ekim ayında %3,1 oranında artış gösterirken, Kasım ayında ise %2,7 oranında artış kaydedilmiştir.

Rusya Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamaya göre 2017 yılı ekonomik büyümesi %1,7 – 2,2 aralığında öngörülmektedir.

Bu arada yetişmiş iş gücü eksikliğinin önümüzdeki yıllarda Rusya ekonomisini giderek artan biçimde vuracağı belirtilmektedir.

Rusya'nın para birimi ruble Kasım ayında 1\$=56-57 ruble seviyesindeyken, Aralık ayı sonunda ise yine 1\$=57 ruble seviyesinde seyretmektedir.

Bu arada Avrupa Birliği (AB), Ukrayna'yı istikrarsızlaştırdığı gerekçesiyle Rusya'ya yönelik yaptırımları 6 ay uzatma kararı aldı. AB Konseyi, Ukrayna'yı

istikrarsızlaştırması ve Minsk anlaşmasına uymaması nedeniyle Rusya'ya uygulanan AB ekonomik yaptırımlarının uzatılması kararı alındığını açıkladı. Kararın oy birliğiyle alındığı belirtilen açıklamada, Rusya'nın çeşitli ekonomik sektörlerine yönelik yaptırımların 31 Temmuz 2018'e kadar uzatıldığı kaydedildi.

Avrasya Ekonomik Birliği üyelerinden Kazakistan ile Rusya arasındaki ticari ilişkilerin bu yıl ivme kazandığı belirtilmektedir. Büyük oranda Avrasya Ekonomik Birliği Ortak Alanı sayesinde hızlanan ilişkiler çerçevesinde iki ülke arasındaki ticaret hacminin bu yılın Ocak-Ekim döneminde geçen yıla göre %34 oranında arttığı belirtilmektedir.

Bu arada Kazakistan ekonomisi 2016 yılında %1 oranında daralırken, 2017 yılının ilk 3 çeyrek döneminde ise ivmelenerek %4 oranında büyüme kaydedilmiştir. Kazak ekonomisinin yılın tamamında da %4 büyüdüğü öngörülmektedir.

Orta Asya'nın diğer ülkesi Kırgızistan'da ülke ekonomisinin yılın ilk 9 aylık döneminde %6 oranında büyüdüğü, yılın tamamında da ortalama %6 oranında büyümesinin beklendiği kaydedilmektedir. Ancak, Kırgızistan'ın Avrasya Ekonomi Birliği'nin (AEB) gümrük birliği kriterlerini yerine getirmekte ciddi sıkıntı yaşadığı ifade edilmektedir.

Asya Kalkınma Bankası tahminlerine göre Özbekistan ekonomisinin bu yıl sonunda %6,8 oranında büyümesi öngörülürken, 2018 yılında ise %7 dolaylarında büyümesi beklenmektedir. Dünya Bankası ise Özbek ekonomisinin 2017'de %6,2 oranında büyüdüğünü, 2018 yılında ise %5,6 oranında büyümesinin beklendiğini açıklamaktadır.

Türkmenistan'da daha önceki yıllara göre düşük seyreden petrol fiyatlarının enerji ihracatçısı olan ülke ekonomisini olumsuz etkilemesine rağmen Türkmenistan ekonomisinin 2017 yılını %6,5 büyüme ile kapatmasının beklendiği, 2018 yılında ise %6,3 oranında büyüme öngörüldüğü belirtilmektedir. Diğer yandan başta temel gıda maddeleri olmak üzere birçok ihtiyaç kaleminde yüksek enflasyon oranının halkı olumsuz yönde etkilediği belirtilmektedir.

I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri

6 yılı aşkın süredir Suriye'de devam eden iç karışıklıklar ve Irak'ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomiyi olumsuz etkilemektedir. Özellikle Orta Doğu ülkelerinde politik gerginlikler ve jeopolitik belirsizlikler büyümenin Orta Doğu'da düşük olmasına neden olmuştur. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Bu arada Irak'ın dünyanın beşinci büyük petrol rezervlerine sahip olan ülke olmasına ve son yıllarda petrol üretimi ile ihracatında ciddi artış olmasına rağmen geçmiş yıllara göre düşük seyreden petrol fiyatlarından olumsuz yönde etkilendiği belirtilmektedir. Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi ile Merkezi Irak Hükümeti arasında

yetki paylaşımı ve petrol gelirlerinin paylaşımı konularında görüş ayrılıklarının devam ettiği belirtilmektedir.

376 milyar dolarlık ekonomisi ile dünyanın 29. büyük ekonomisi olan İran, yılın 3. çeyreğinde %5,6 büyürken, resmi rakamlara göre %13'e ulaşan işsizliğin ve yüksek enflasyonun alarm zillerini çaldığı ve sokak gösterilerinin başlamasında da etkili olduğu belirtilmektedir. Resmi rakamlara göre İran genelinde 3,1 milyon insan işsiz durumdadır. Yetkililer hükümetin istihdam yaratmakta sorun yaşamadığını, fakat sürekli genç insanların istihdam piyasasına katılmalarından dolayı işsizliğin düşmediğini belirtmektedir.

Mevcut öngörülere göre İran ekonomisinin 2017 yılındaki genel büyüme oranının %5'i bulabileceği kaydedilmektedir.

Ortadoğu'nun diğer önemli bir ekonomisi Suudi Arabistan'da 2016 yılında %1,7 oranında büyüyen ekonomi 2017 yılında aynı olumlu tabloyu devam ettirememektedir. Güncel verilere göre Suudi ekonomisi 2017 yılının ilk çeyrek döneminde %0,5 oranında küçülürken, ikinci çeyrek dönemde ise %1 oranında daralmış bulunmaktadır. Suudi ekonomisinin 2009 yılından beri ilk kez üst üste iki çeyrek dönem daraldığı kaydedilmektedir.

Bilindiği gibi Suudi Arabistan ekonomisi petrole aşırı bağımlı durumda ve bu da ekonomiyi özellikle şu anda olduğu gibi petrol fiyatlarının düşük seyrettiği dönemlerde iyice kırılgan hale getirmektedir. Bir de bu duruma, dünyadaki petrol rezervlerinin sonsuz olmadığı, petrolün bir gün biteceği gerçeğini de eklemek gerekmektedir. Suudi Arabistan, bu durum karşısında ekonomisini petrol dışı alanları geliştirerek sektörel anlamda çeşitlendirmek amacını gütmektedir. Ülkede işsizlik oranının da son dönemde artarak %12,8'e ulaştığı belirtilmektedir.

Bu arada bütçe gelirlerini artırmayı hedefleyen Suudi hükümeti ülkede ilk defa mal ve hizmetlere KDV getirmiş (%5), çok ucuz seviyelerde seyreden benzin fiyatlarına da ciddi bir zam yapmıştır. Diğer Körfez ülkelerinin de Suudi Arabistan'ı takip ederek hem benzin fiyatlarına zam yapmaları hem de bütçe gelirlerini artırıcı vergiler koymaları beklenirken, bu durum 'Körfez Rüya'sının sonu olarak yorumlanmaktadır.

Ortadoğu'nun diğer önemli bir ekonomisi olan Mısır'da Cumhurbaşkanlığı seçimleri yaklaşırken, ekonomik sorunlar da artarak devam etmektedir. Mısır lirasında geçen yıl yaşanan ciddi değer kaybının yüksek enflasyona yol açması yoksul kesimleri ve orta direk kesimi olumsuz yönde etkilerken, enerji ve temel ihtiyaç kalemlerine sağlanan sübvansiyonlarda kesintiye gidilmesi sıkıntıları daha da artırmaktadır. Ülke genelinde halkın üçte birinin yoksulluk sınırı altında yaşadığı belirtilmektedir.

I.5. Türkiye Ekonomisi

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan rakamlara göre Türkiye ekonomisi, iç tüketimdeki canlanmanın ve hükümetin aldığı tedbirlerin etkisiyle 2017 yılının

üçüncü çeyrek döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %11,1 ile beklentilerin üzerinde genişleyerek son 6 yılın en güçlü büyüme performansını sergilemiştir.

Harcamalar yöntemine göre GSYH incelendiğinde özel tüketim harcamalarının üçüncü çeyrekte büyümeye 7 puan ile en fazla katkıyı sağlayan kalem olduğu görülmektedir. Vergi indirimlerinin yılın son çeyreğinde sona erecek olmasının talebi öne çekmesiyle ve düşük baz etkisiyle hane halkının tüketim harcamaları içinde dayanıklı tüketim malı harcamalarında kaydedilen %31'lik artış öne çıkmaktadır. Kamu tüketim harcamaları bu dönemde büyümeye oldukça sınırlı oranda katkıda bulunmuştur. Yatırım harcamaları ise üçüncü çeyrekte 3,6 puan ile büyümeye özel tüketim harcamalarının ardından ikinci en yüksek katkıyı yapmıştır. Son 4 çeyrektir yıllık bazda gerileyen makine ve teçhizat yatırımlarının 2017'nin üçüncü çeyreğinde artışa geçmesi olumlu bir gelişme olarak kayda geçmektedir.

Mart ayından beri artışa geçen KGF kapsamında kredi kullanımlarının ikinci çeyrek dönemde olduğu gibi üçüncü çeyrek dönemde de yatırım harcamaları üzerinde olumlu etkisi devam etmiştir.

Üretim yöntemine göre GSYH verileri incelendiğinde hizmetler ve imalat sektörlerinin büyümeyi önemli ölçüde yukarı çektiği görülmektedir. Hizmetler sektörü turizmdeki toparlanmanın da desteğiyle bu dönemde büyümeye 5,7 puan eklerken, sanayi 2,6 puan ile son 6 yılın en yüksek katkısını gerçekleştirmektedir.

Kamunun ekonomiyi destekleyici yönde hayata geçirdiği destek ve teşviklerin olumlu etkilerinin devam etmesiyle yılın 4. çeyrek döneminde de büyümede olumlu tablonun devam etmesi beklenmektedir. Yılın geri kalan döneminde özel tüketim harcamalarındaki ivmenin devam etmesi beklenmektedir. Bu gelişmeler ve veriler çerçevesinde 2017 yılı büyüme oranının %6-7 seviyelerinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

TÜİK verilerine göre Türkiye'de işsizlik oranı 2016 yılı Ağustos ayında %10,6 olurken, Eylül ayında da %10,6 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Türkiye son dönemde sanayi üretiminde başarılı bir performans göstermektedir. Sanayi üretimi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %7,3 oranında artarken Kasım ayında ise %7 oranında artmıştır. İmalat sanayi Ekim ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,7 oranında artış gösterirken Kasım ayında ise %7,1 oranında artış göstermiştir. İmalat sanayiinin alt sektörleri incelendiğinde, büyümenin sektörler geneline yayıldığı görülmektedir.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranlarına bakıldığında Kasım ayında kapasite kullanım oranının %79,9 olduğu, Aralık ayında ise %79 seviyesinde kaydedildiği görülmektedir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre Türkiye genel ihracatı 2017 yılının Aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre %10,1 oranında artarken, Ocak-Aralık

konsolide dönemde ise %10,4 oranında artış göstermekte olup 156,8 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır.

Aralık ayının başında 3,93 TL olan dolar kuru, Aralık ayının sonunda 3,77 seviyesine gerilemiştir. Aralık ayının başında 4,69 TL olan Euro kuru, Aralık ayının sonunda 4,52 TL seviyesine gerilemiştir.

İhracatının %70'inden fazlasının Avrupa Birliği'ne yapan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü için son derece önem arz eden Euro / dolar paritesi ise Aralık ayının başında 1,19 seviyesindeyken, Aralık ayının sonunda 1,20 seviyesine çıkmıştır.

Merkez Bankası 14 Aralık'taki toplantısında Geç Likidite Penceresi faiz oranını, daha yüksek faiz artırım beklentilerine karşılık, 50 baz puan artırarak %12,75'e yükseltmiştir. Merkez Bankası tarafından toplantı sonrasında yapılan açıklamada kararın; enflasyondaki yükselişe ek olarak, son dönemde maliyet gelişmelerinin izleyen döneme yönelik beklentiler ile fiyatlama davranışlarına dair riskleri artırması nedeniyle alındığı belirtilmektedir. Ayrıca, yapılan açıklamada Merkez Bankası'nın fiyat istikrarını sağlamak için elindeki bütün araçları kullanmaya devam edeceği vurgulanırken, enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme ve hedeflerle uyum sağlanana kadar para politikasındaki sıkı duruşun sürdürüleceği ifade edilmektedir.

Dünya Bankasının son Küresel Ekonomik Beklentiler raporunda daha önceden %4 olarak öngörülen Türkiye'nin 2017 yılı büyüme tahmini %6,7 olarak revize edildi. 2018 ve 2019 yılına ilişkin büyüme tahminleri ise sırasıyla %3,5 ve %4 olarak öngörülmektedir.

Söz konusu raporda, "Türkiye'nin beklenenden çok daha hızlı toparlanmasında mali ve parasal desteğin önemli payı olduğu" bilgisine yer verilmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliği ülkelerindeki ekonomik toparlanma ve Türk lirasındaki değer kaybının etkisiyle artan ihracatın büyümeye katkı sağladığı bildirilmektedir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %0,5 Arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 17 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2016 Ocak-Aralık dönemine göre ihracatta, dolar bazında %0,5 oranında artışa ulaşılmıştır.

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, 2017 yılında %10,9'luk payı ile otomotiv endüstrisinin ardından en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör konumundadır.

2017 Ocak-Aralık döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2016 Ocak-Aralık dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
	2016 Ocak - Aralık	2017 Ocak - Aralık	2016/17 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	142.069.560	156.782.257	10,4
Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	17.045.360	0,5
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	11,9	10,9	
Sanayi İhracatı	107.600.041	121.392.773	12,8
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	15,8	14,0	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2017 yılında Türkiye genel ihracatı %10,4 oranında artarak 156,8 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise %12,8 oranında artışla 121,4 milyar dolara yükselmiştir. Bu çerçevede, 2017 Ocak-Aralık döneminde hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ulaştığı %0,5 artış oranı ile hem genel ihracattan hem de sanayi ihracatından daha düşük bir ihracat performansı gösterdiği anlaşılmaktadır.

2017 Ocak-Aralık döneminde, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %11,9'dan %10,9'a, sanayi ihracatındaki payı ise %15,8'den %14'e gerilemiştir.

Diğer taraftan, 2016 yılına ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayii ile birlikte hazır giyim ve konfeksiyon sektörü toplam 25,1 milyar dolar (17 milyar dolar + 8,1 milyar dolar = 25,1 milyar dolar) ile en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci

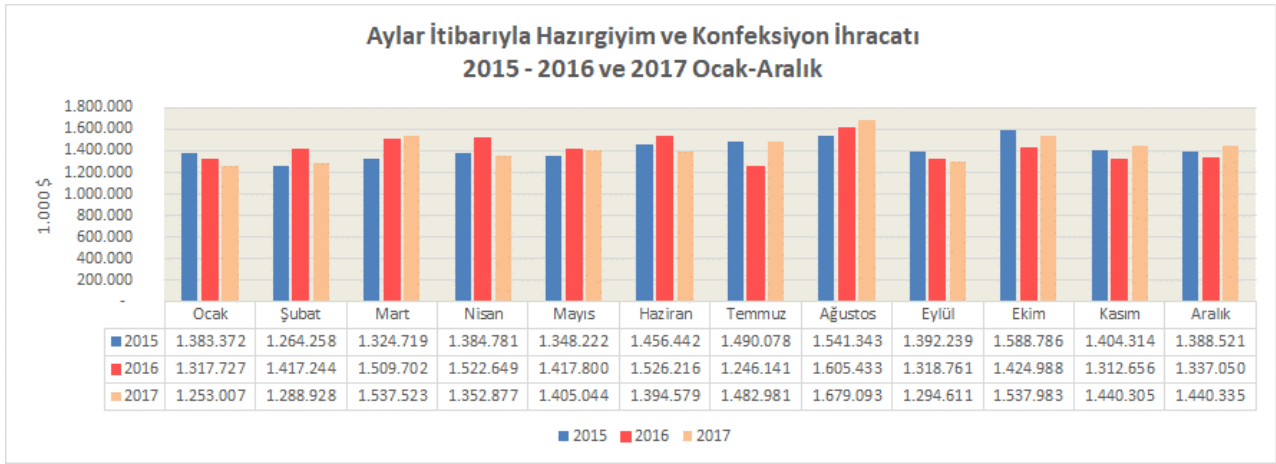
sektör olurken, otomotiv sektörü 28,5 milyar dolar ile en fazla ihracat gerçekleştiren sektör olmuştur. Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü ise 16 milyar dolar ihracat ile üçüncü sırada yer almaktadır.

II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

2016 yılında aylık bazda, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında dalgalı bir seyir izlenmiştir. 2017 yılında ise Ocak ayında ihracat %4,9 oranında düşmüş, Şubat ayında da bu düşüş devam ederek %9,1 olmuştur. Mart ayında ise düşüş ivmesi yerini %1,8'lik artışa bırakmıştır. Nisan ayında yaşanan %11,1'lik düşüş oranı Mayıs ayında azalarak %0,9 olarak kaydedilmiştir. Haziran ayında %8,6 oranında düşüş kaydedilmiş buna karşın Temmuz ayında %19 oranında bir yükseliş oranı gerçekleşmiştir. Ağustos ayında %4,6 oranında gerçekleşen artış yerini Eylül ayında %1,8 oranında düşüşe bırakmıştır. Ekim ayında %7,9 oranında gerçekleşen artış sonrasında artış eğilimi devam etmiş ve Kasım ayında %9,7'lik ve Aralık ayında %7,7'lik artış kaydedilmiştir.

2017 yılı geneli için hesaplanan aylık ortalama ihracat değeri 1.425 milyar dolardır ve bu değer 2016 yılı için çıkarılan aylık ortalama değer (1.413 milyar dolar) üzerindedir.

Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri			
2016 ve 2017 Ocak-Aralık			
Birim: 1000 \$			2016/2017
	2016	2017	Değişim%
Ocak	1.317.727	1.253.007	-4,9
Şubat	1.417.244	1.288.928	-9,1
Mart	1.509.702	1.537.523	1,8
Nisan	1.522.649	1.352.877	-11,1
Mayıs	1.417.800	1.405.044	-0,9
Haziran	1.526.216	1.394.579	-8,6
Temmuz	1.246.141	1.482.981	19,0
Ağustos	1.605.433	1.679.093	4,6
Eylül	1.318.761	1.294.611	-1,8
Ekim	1.424.988	1.537.983	7,9
Kasım	1.312.656	1.440.305	9,7
Aralık	1.337.050	1.440.335	7,7

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve Birlikler bazında bakıldığında, 2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den yapılan toplam 17 milyar dolarlık ihracatın %73,5'lik kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %4,1'lik pay da dikkate alındığında, %77,6'lık pay ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının yaklaşık dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

Diğer yandan, İzmir'den yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %7,4'lük pay ve Denizli'den yapılan ihracatın %6,5'lik payı birlikte değerlendirildiğinde, Ege Bölgesi'nin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %13,9 düzeyindedir.

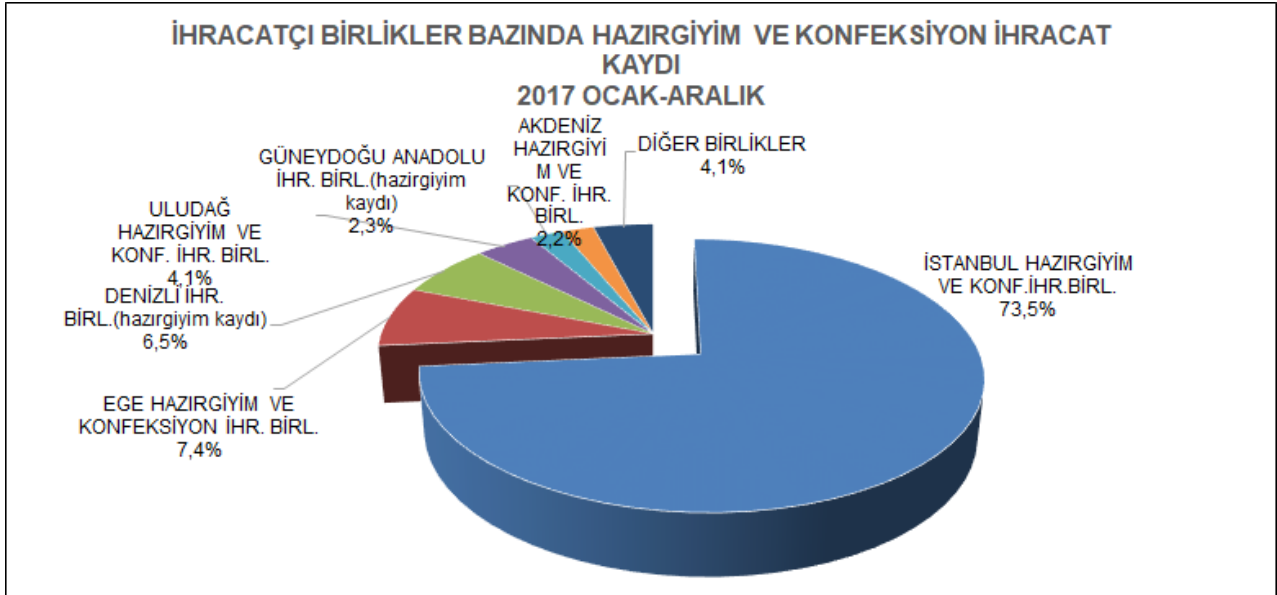
Akdeniz Bölgesi'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı toplam %2,2 Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin payı %2,3 ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1,5'tir.

2016 Ocak-Aralık döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK			
	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYİM VE KONF.İHR.BİRL.	975.513	1.073.591	10,1	12.498.514	12.536.566	0,3	73,5
EGE HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	111.366	110.794	-0,5	1.225.289	1.265.532	3,3	7,4
DENİZLİ İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	86.818	91.755	5,7	1.072.779	1.099.748	2,5	6,5
ULUDAĞ HAZIRGIYİM VE KONF. İHR. BİRL.	53.297	51.249	-3,8	659.286	691.364	4,9	4,1
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	29.349	32.874	12,0	451.786	383.531	-15,1	2,3
AKDENİZ HAZIRGIYİM VE KONF. İHR. BİRL.	31.944	30.169	-5,6	434.118	373.270	-14,0	2,2
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	20.011	17.512	-12,5	229.828	283.652	23,4	1,7
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	18.833	18.960	0,7	244.608	251.836	3,0	1,5
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	5.369	6.210	15,7	74.081	65.773	-11,2	0,4
İSTANBUL İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	2.861	2.446	-14,5	37.540	49.002	30,5	0,3
DİĞER BİRLİKLER	1.688	4.535	168,6	28.247	44.847	58,8	0,3
TOPLAM	1.337.050	1.440.096	7,7	16.956.074	17.045.121	0,5	100,0

Veriler 1 Ocak 2018 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2017 yılı genelinde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Ülke Grupları İtibarıyla Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı				
Ülke Grupları	2016 Ocak-Aralık 1000 \$	2017 Ocak-Aralık 1000 \$	2016/17 Değişim %	2017 Pay %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	11.999.893	12.176.363	1,5	71,4
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	1.997.315	1.917.762	-4,0	11,3
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan vb)	753.052	808.115	7,3	4,7
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	643.695	675.046	4,9	4,0
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Cezayir, Güney Afr. Cum. vb)	668.480	612.660	-8,4	3,6
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan vb)	373.865	340.789	-8,8	2,0
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Japonya, ÇHC, Hong Kong, Hindistan vb)	235.936	254.016	7,7	1,5
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	210.096	189.467	-9,8	1,1
Serbest Bölgeler Toplamı	73.560	70.867	-3,7	0,4
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	16.956.074	17.045.360	0,5	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2017 yılı genelinde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler Almanya, İspanya ve İngiltere olarak sıralanmıştır. 2017 yılında Almanya'ya %1,9 oranında artışla 3,2 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İspanya'ya %19,8 artışla 2,1 milyar dolarlık ve İngiltere'ye %3,4'lük düşüşle 2 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 861 milyon dolarlık ihracat rakamı ile

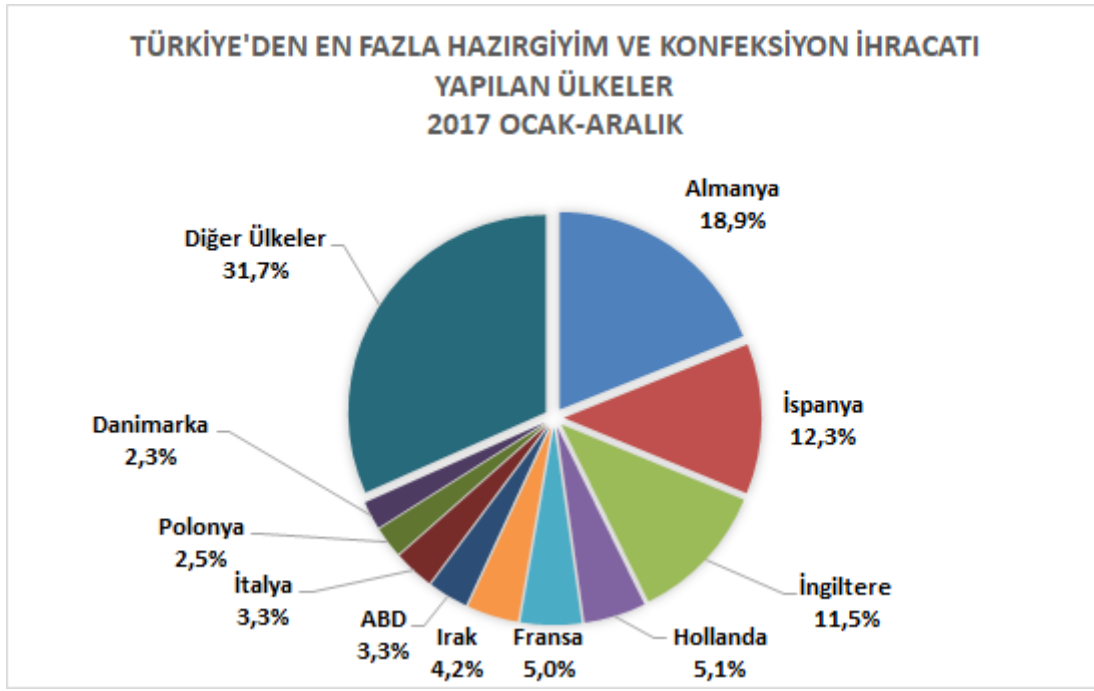
Hollanda ve beşinci sırada 843,9 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Fransa takip etmektedir. Sırasıyla Irak, ABD, İtalya, Polonya ve Danimarka Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen pazarlardır.

Türkiye'den 2017 yılı genelinde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 11,6 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 17 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %68,3 olarak hesaplanmaktadır.

2016 yılı sonunda Türkiye'nin en büyük ilk on ihracat pazarının 2017 yılında da değişiklik göstermediği görülmektedir.

En Fazla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler					
2016 - 2017 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Ülkeler	2016	Toplam	2017	Toplam	2016/17
	Ocak - Aralık	Konf.'da Pay %	Ocak - Aralık	Konf.'da Pay %	
Almanya	3.167.603	18,7	3.229.361	18,9	1,9
İspanya	1.748.558	10,3	2.094.410	12,3	19,8
İngiltere	2.026.987	12,0	1.957.241	11,5	-3,4
Hollanda	782.483	4,6	861.047	5,1	10,0
Fransa	847.400	5,0	843.878	5,0	-0,4
Irak	564.082	3,3	715.057	4,2	26,8
ABD	535.986	3,2	560.653	3,3	4,6
İtalya	617.676	3,6	560.394	3,3	-9,3
Polonya	574.526	3,4	434.203	2,5	-24,4
Danimarka	425.160	2,5	392.828	2,3	-7,6
İlk 10 Ülke Toplamı	11.290.462	66,6	11.649.072	68,3	3,2
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100,0	17.045.360	100,0	0,5
İlk 10 Ülkenin Payı %	67		68		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

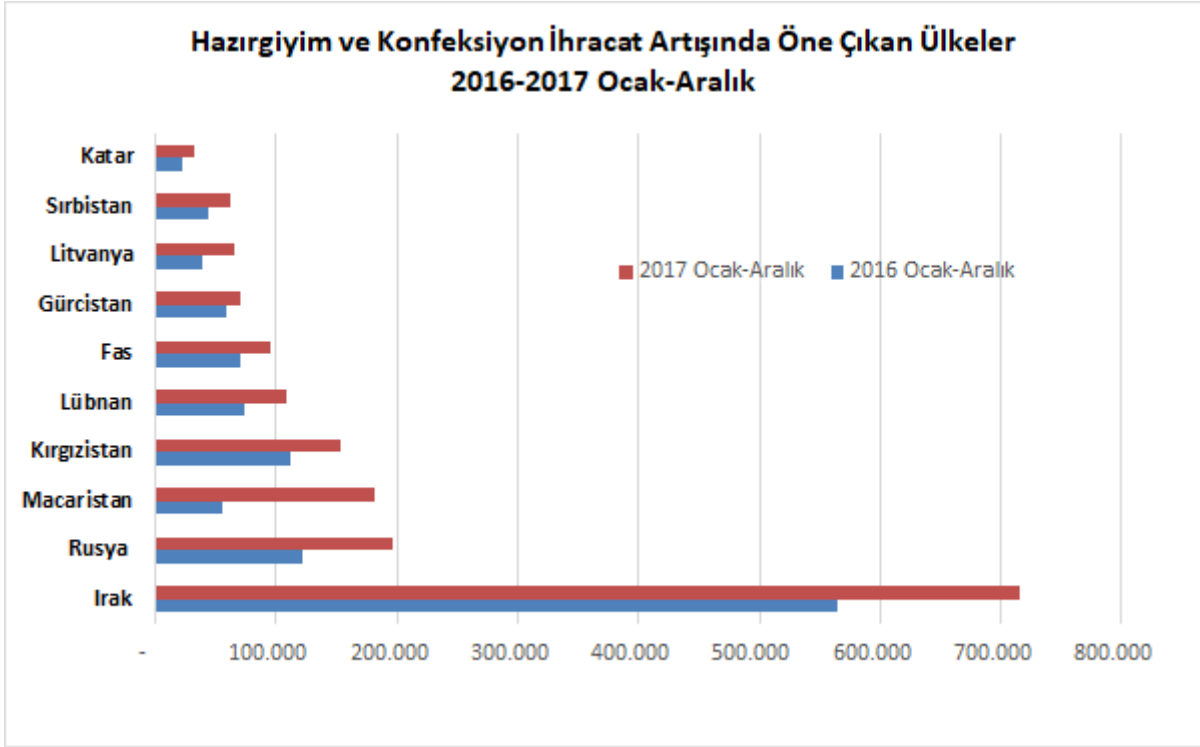
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2017 yılı genelinde 2016 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %27'lik artış ile Orta Doğu ülkesi Irak gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 715,1 milyon dolara yükselmiştir. Rusya %60'lık artış ve 195,7 milyon dolar ihracat değeri ile ikinci sırada yer alırken Rusya'yı %226'lık artış ve 180,9 milyon dolarlık ihracat değeri ile Macaristan takip etmektedir.

Diğer yandan, AB üyesi Litvanya'ya yapılan ihracatta %73'lük artış dikkat çekicidir. İhracat artışında öne çıkan diğer ülkeler ise Kırgızistan, Lübnan, Fas, Gürcistan, Sırbistan ve Katar olmuştur.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler										
2015 - 2016 - 2017 Ocak - Aralık										
Birim: 1000 \$										
Ülkeler	1 - 31 Aralık					1 Ocak - 31 Aralık				
	2015	2016	2015/16 Değişim %	2017	2016/17 Değişim %	2015	2016	2015/16 Değişim %	2017	2016/17 Değişim %
Irak	41.637	56.755	36	65.489	15	748.910	564.082	- 25	715.057	27
Rusya	5.221	11.095	112	18.246	64	204.467	122.133	- 40	195.727	60
Macaristan	736	16.043	2.080	4.528	-72	34.633	55.531	60	180.875	226
Kırgızistan	3.522	7.625	116	11.143	46	82.490	112.504	36	153.691	37
Lübnan	4.233	9.452	123	6.239	-34	62.270	74.151	19	108.300	46
Fas	4.585	6.481	41	9.132	41	46.800	70.904	52	95.879	35
Gürcistan	4.094	4.652	14	6.495	40	50.984	58.762	15	70.754	20
Litvanya	613	1.377	124	4.174	203	107.532	38.033	- 65	65.957	73
Sırbistan	2.967	3.702	25	5.903	59	34.698	43.087	24	61.629	43
Katar	1.507	1.217	3	2.786	109	23.275	21.443	17	32.520	36

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Artış: %1,5

2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 28 AB ülkesine 12,2 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile 28 AB ülkesinin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay, %71,4 olmuştur. AB ülkelerine ihracat 2017 Ocak-Aralık döneminde %1,5 oranında artmıştır. AB ülkelerine ihracattaki bu artış oranı, %0,5'lik sektörel ihracat artışının üstünde yer almaktadır.

AB Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Aralık

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Almanya	3.167.603	18,7	3.229.361	18,9	1,9
İspanya	1.748.558	10,3	2.094.410	12,3	19,8
İngiltere	2.026.987	12,0	1.957.241	11,5	-3,4
Hollanda	782.483	4,6	861.047	5,1	10,0
Fransa	847.400	5,0	843.878	5,0	-0,4
İtalya	617.676	3,6	560.193	3,3	-9,3
Polonya	574.526	3,4	434.203	2,5	-24,4
Danimarka	425.160	2,5	392.828	2,3	-7,6
Belçika	304.417	1,8	294.496	1,7	-3,3
İsveç	237.325	1,4	246.888	1,4	4,0
Bulgaristan	279.649	1,6	237.549	1,4	-15,1
Macaristan	55.531	0,3	180.875	1,1	225,7
Romanya	138.023	0,8	145.532	0,9	5,4
Çek Cumhuriyeti	108.043	0,6	126.022	0,7	16,6
Avusturya	129.990	0,8	123.953	0,7	-4,6
Yunanistan	105.664	0,6	110.087	0,6	4,2
İrlanda	62.868	0,4	69.831	0,4	11,1
Litvanya	38.033	0,2	65.918	0,4	73,3
Slovakya	71.540	0,4	60.220	0,4	-15,8
Finlandiya	63.424	0,4	44.156	0,3	-30,4
Hırvatistan	44.791	0,3	40.664	0,2	-9,2
Slovenya	19.550	0,1	24.520	0,1	25,4
Portekiz	11.642	0,1	12.485	0,1	7,2
Letonya	73.791	0,4	9.143	0,1	-87,6
Estonya	55.724	0,3	5.357	0,0	-90,4
Malta	4.265	0,0	5.053	0,0	18,5
Lüksemburg	5.225	0,0	441	0,0	-91,6
Diğer Ülke	7	0,0	12	0,0	76,1
AB (28) Toplamı	11.999.893	70,8	12.176.363	71,4	1,5
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

28 AB ülkesinden 13'ünde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %225,7'ye varan oranlarda artarken, 14 ülkeye ihracat %0,4 ile %91,6 arasında değişen oranlarda azalmıştır. 2017 Ocak-Aralık döneminde en yüksek oranlı ihracat artışı olan AB ülkesi, %225,7 artışla 180,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan'dır. %73,3 artış ve 65,9 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Litvanya, %25,4 artışla 24,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Slovenya hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının yüksek oranda arttığı diğer AB ülkeleridir. Bu ülkelerin yanı sıra %19,8 artışla İspanya, %18,5 artışla Malta ve %16,6 artışla Çek Cumhuriyeti 2017 yılında diğer yüksek artış elde edilen pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

En yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen AB ülkesi ise %91,6 düşüşle 441 bin dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Lüksemburg olmuştur. Ayrıca Estonya %90,4'lük ve Letonya %87,6'lık ihracat düşüşleriyle göze çarpmaktadır.

Almanya, 2017 yılının sonunda da en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan AB ülkesi konumunu korumuştur. AB 28'in en büyük ekonomisi Almanya'ya 2017 yılında %1,9 artışla 3,2 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Türkiye'den 183 ülkeye yapılan 17 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %18,9'u Almanya'ya yapılmaktadır. İspanya %19,8 artışla ve 2,1 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar olurken, İngiltere %3,4 düşüşle ve 2 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar durumundadır.

Hollanda, Fransa, İtalya ve Polonya diğer önde gelen AB pazarlarındandır.

III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %4 Düşüş Var

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2017 Ocak-Aralık döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %4 oranında azalarak 2 milyar dolardan 1,9 milyar dolara düşmüştür. Bu düşüşle ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı payı %11,8'den %11,3'e gerilemiştir.

Ortadoğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, İsrail, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve İran'dır. Irak aynı zamanda Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği 6. ülkedir bununla beraber 2017 Ocak-Aralık döneminde Irak'a ihracat %26,8 oranında artarak 564,1 milyon dolardan 715,1 milyon dolara yükselmiştir. İsrail'e ihracat ise %7,4'lük artışla 304,7 milyon dolardan 327,1 milyon dolara yükselmiştir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan ülke Suudi Arabistan'a ihracat %9,3 oranında azalarak 316,5 milyon dolardan 287,1 milyon dolara düşmüştür.

Ortadoğu ülke grubunda, en yüksek oranlı ihracat artışı %51,7 ile Katar'a yapılan ihracatta kaydedilmiştir. Bu yüksek artış oranı ile Katar'a yapılan ihracat 21,4 milyon dolardan 32,5 milyon dolara yükselmiştir. Lübnan, 108,3 milyon dolar ihracat değeri ve %46,1 oranında artışla yüksek oranlı ihracat artışı kaydedilen diğer bir pazardır.

Ortadoğu Ülkelerine Hazırkıyım ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Aralık

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İrak	564.082	3,3	715.057	4,2	26,8
İsrail	304.713	1,8	327.133	1,9	7,4
Suudi Arabistan	316.511	1,9	287.114	1,7	-9,3
Birleşik Arap Emirlikleri	141.440	0,8	142.761	0,8	0,9
İran	367.725	2,2	118.900	0,7	-67,7
Lübnan	74.151	0,4	108.300	0,6	46,1
Ürdün	110.152	0,6	90.818	0,5	-17,6
Kuveyt	46.678	0,3	46.266	0,3	-0,9
Katar	21.443	0,1	32.520	0,2	51,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.997.315	11,8	1.917.762	11,3	-4,0
Türkiye Hazırkıyım ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

İrak'ın Türkiye toplam hazırkıyım ve konfeksiyon ihracatında payı %4,2'ye ve İsrail'in payı %1,9'a, yükselirken, Suudi Arabistan'ın payı %1,7'ye düşmüştür.

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Artış Oranı: %7,3

Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova ve Sırbistan gibi ülkelerin yer aldığı Eski Doğu Bloku ülke grubuna 2017 yılı genelinde 808,1 milyon dolarlık hazırkıyım ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. İhracat 2016 yılına kıyasla %7,3 oranında artmıştır. Bu artış sonrasında da ülke grubunun Türkiye toplam hazırkıyım ve konfeksiyon ihracatında payı %4,7 olmuştur.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Ukrayna, Rusya, Bosna-Hersek, Gürcistan ve Sırbistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubundaki en büyük pazar Ukrayna'dır. Söz konusu ülkeye Türkiye'den 2017 Ocak-Aralık döneminde 229,3 milyon dolar değerinde hazırkıyım ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş, ihracat 2016'nın Ocak-Aralık dönemine kıyasla %24,5 oranında azalmıştır. Ukrayna'nın sektörel ihracattaki payı da %1,8'den %1,3'e gerilemiştir.

İkinci büyük pazar Rusya'ya hazırkıyım ve konfeksiyon ihracatı, 2017 yılında 2016'ya kıyasla %60,3 oranında artarak 122,1 milyondan 195,7 milyona yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye toplam hazırkıyım ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %0,7'den %1,1'e yükselmiştir. Hazırkıyım ve konfeksiyon ihracatında

2016 yılını 22. büyük pazar olarak kapatan Rusya 2017 yılı sonunda 18. sıraya yükselmiştir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Ukrayna	303.673	1,8	229.318	1,3	-24,5
Rusya	122.133	0,7	195.727	1,1	60,3
Bosna-Hersek	65.897	0,4	76.973	0,5	16,8
Gürcistan	58.762	0,3	70.754	0,4	20,4
Sırbistan	43.087	0,3	61.629	0,4	43,0
Arnavutluk	40.640	0,2	45.317	0,3	11,5
Kosova	38.456	0,2	35.556	0,2	-7,5
Makedonya	34.165	0,2	31.767	0,2	-7,0
Beyaz Rusya	26.868	0,2	31.525	0,2	17,3
Moldavya	12.602	0,1	23.047	0,1	82,9
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	753.052	4,4	808.115	4,7	7,3
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

Üçüncü büyük pazar Bosna-Hersek'e ihracat 2017 Ocak-Aralık döneminde %16,8 oranında artışla 77 milyon dolara yükselmiştir. Dördüncü büyük pazar Gürcistan'a %20,4'lük artışla 70,8 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ülke grubunda en yüksek oranlı artış %82,9 ile Moldavya'ya ihracatta görülmüştür. Bu artışın yanı sıra, %43'lük artış görülen Sırbistan, %17,3'lük artış görülen Beyaz Rusya ve %11,5'lik artış kaydedilen Arnavutluk diğer yüksek oranda artış görülen Eski Doğu Bloku ülkeleri olmuştur.

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %8,4'lük Düşüş Gerçekleşti

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2017 yılında 612,7 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2016 yılına kıyasla %8,4 oranında azalmıştır.

2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Cezayir, Libya ve Fas olmuştur. Cezayir'e ihracat 2016 yılına kıyasla %2,1 azalışla 202,3 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Libya'ya %1,4 artışla 106,2 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. %35,2 oranında artış görülen Fas'a ihracat ise 95,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Cezayir'in Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,2, Libya'nın payı %0,6 ve Fas'ın payı ise %0,6 olmuştur.

Afrika ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ilk sekiz ülke içerisinde üç ülkeye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %1,4 ile %35,2 arasında değişen oranlarda artarken, beş ülkeye Cezayir, Mısır, Tunus, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Sudan'a ihracat %2,1, %33,2, %41,6, %2 ve %21 oranlarında azalmıştır. Oransal olarak ihracatın en fazla arttığı ülke %35,2 artışla Fas olmuştur.

Bu grupta Cezayir dışında, Libya ve Fas diğer önde gelen pazarlardandır. Libya'ya ihracat 2017 yılında 2016 yılına kıyasla %1,4 oranında artarken, Fas'a ihracat %35,2 artışla 95,9 milyon dolara yükselmiştir.

Afrika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Cezayir	206.615	1,2	202.272	1,2	-2,1
Libya	104.766	0,6	106.247	0,6	1,4
Fas	70.904	0,4	95.879	0,6	35,2
Mısır	120.098	0,7	80.179	0,5	-33,2
Tunus	81.673	0,5	47.676	0,3	-41,6
Güney Afrika Cumhuriyeti	14.098	0,1	13.817	0,1	-2,0
Sudan	13.116	0,1	10.357	0,1	-21,0
Etiyopya	8.027	0,0	8.587	0,1	7,0
Afrika Ülkeleri Toplamı	668.480	3,9	612.660	3,6	-8,4
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %4,9 Artışa Ulaşıldı

2017 Ocak-Aralık döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Brezilya, Panama ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, %4,9 oranında artarak 643,7 milyondan 675 milyon dolara yükselmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2017 Ocak-Aralık döneminde ABD'ye %4,6 artışla 560,7 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,3'tür. Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kanada'ya ise 2017 Ocak-Aralık döneminde %6,9 oranında artışla 64,4 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü büyük pazar olan Meksika'ya ihracat %6,4 oranında artarak 15,4 milyondan 16,3 milyon dolara yükselirken dördüncü sıradaki Şili'ye ihracat %13,7 oranında artarak 13,7 milyon dolara çıkmıştır.

Amerika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Aralık

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
ABD	535.986	3,16	560.653	3,3	4,6
Kanada	60.222	0,36	64.383	0,4	6,9
Meksika	15.360	0,09	16.339	0,1	6,4
Şili	12.069	0,07	13.723	0,1	13,7
Brezilya	4.531	0,03	3.952	0,02	-12,8
Peru	4.204	0,02	3.698	0,02	-12,0
Kolombiya	2.653	0,02	3.289	0,02	24,0
Amerika Ülkeleri Toplamı	643.695	3,8	675.046	4,0	4,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2017 yılının Ocak-Ekim döneminde ABD tarafından toplam 68,4 milyar dolar değerinde hazır giyim ithalatı yapılmıştır. 2016 yılının Ocak-Ekim dönemine kıyasla ithalatta %0,8'lik düşüş olmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş, Endonezya, Hindistan ve Meksika, ABD'nin diğer büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2017 Ocak-Ekim döneminde 23,2 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2016'nın eş dönemine kıyasla %3,6 oranında azalmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat %6,8 artışla 9,8 milyar dolara yükselirken, üçüncü büyük tedarikçi Bangladeş'ten ithalat %4,9 oranında azalarak 4,4 milyar dolar seviyelerine gerilemiştir.

ABD'nin diğer önemli tedarikçilerinden Endonezya'dan ithalatı %2,8 düşüşle 3,9 milyar dolar olarak kaydedilmiş, Hindistan'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı ise %2,1 oranında artarak 3,2 milyar dolar olmuştur. Diğer bir önemli tedarikçi Meksika'dan ithalat 2017 Ocak-Ekim döneminde %6,2 oranında artarak 3 milyar dolar olmuştur. Bu ilk altı ülkeyi takiben Honduras'tan ithalat %1,6 düşüşle 2,1 milyar dolara gerilerken, Kamboçya'dan ithalat %1,9 düşüşle 1,8 milyar dolar olmuştur. Diğer önde gelen tedarikçilerden Sri Lanka'dan ithalat 2017 Ocak-Ekim döneminde %0,6 oranında düşüşle 1,6 milyar dolara düşmüştür.

2017 Ocak-Ekim döneminde ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %11,4 oranında artarak 397,2 milyon dolardan 442,5 milyona yükselmiştir.

Aynı dönemde ABD'nin Umman'dan ithalatı %253,8 oranında, Burma'dan ithalatı %76,5 oranında, Etiyopya'dan ithalatı %54 oranında ve Madagaskar'dan ithalatı %51,8 oranında Etiyopya'dan ithalatı %54 oranında artmıştır.

III.9. Türk Cumhuriyetleri'nde Düşüş Oranı %8,8

Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2017 yılında Türkiye'den 340,8 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2016 yılına kıyasla %8,8 oranında azalmıştır.

2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kırgızistan'dır. Kırgızistan'a Türkiye'den %36,6 artışla 153,7 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Kırgızistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı, %0,9'dur.

Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kazakistan'dır. Kazakistan'a 2017 yılı genelinde %13,5 oranında düşüşle 89,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Türk Cumhuriyetlerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Kırgızistan	112.504	0,7	153.691	0,9	36,6
Kazakistan	103.773	0,6	89.712	0,5	-13,5
Azerbaycan-Nahçıvan	90.776	0,5	42.717	0,3	-52,9
Türkmenistan	34.632	0,2	24.163	0,1	-30,2
Tacikistan	23.023	0,1	20.202	0,1	-12,3
Özbekistan	9.157	0,1	10.304	0,1	12,5
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	373.865	2,2	340.789	2,0	-8,8
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

Türk Cumhuriyetleri ülke grubundaki üçüncü büyük pazar olan Azerbaycan-Nahçıvan'a 2017 yılı Ocak-Aralık döneminde %52,9 düşüşle 42,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sırasıyla %30,2 azalışla 24,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Türkmenistan, %12,3 azalışla 20,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Tacikistan ve %12,5 artışla 10,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Özbekistan diğer önde gelen pazarlardandır.

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü: %9,8

İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2017 yılında Türkiye'den 189,5 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2017 Ocak-Aralık döneminde bu ülke grubuna ihracat 2016 yılının aynı dönemine kıyasla %9,8 oranında azalmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %1,1'dir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İsviçre	115.903	0,7	109.759	0,6	-5,3
Norveç	58.785	0,3	40.907	0,2	-30,4
KKTC	34.673	0,2	37.753	0,2	8,9
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	210.096	1,2	189.467	1,1	-9,8
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelere İsviçre'ye %5,3 düşüşle 109,8 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Norveç'e %30,4 azalışla 40,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracat ise 2016 eş dönemine kıyasla %8,9 artışla 37,8 milyon dolar olmuştur.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracat Artışa Geçti: %7,7

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2017 Ocak-Aralık döneminde 2016 eş dönemine kıyasla %7,7 oranında artışla, 254 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ülke grubuna 2016 yılında ihracatın %6,2 oranında arttığı dikkate alındığında, 2017 yılındaki bu artış oranı olumlu bir gelişmedir.

Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Japonya, Hong Kong ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. 2017 yılı genelinde Çin Halk Cumhuriyeti'ne %11,5 artışla 68,7 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Avustralya'ya %8,5 düşüşle 33,6 milyon dolarlık, Japonya'ya %12 artışla 27,9 milyon dolarlık Hong Kong'a %4,2 düşüşle 26,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Güney Kore'ye %18,1 artışla 18,2 milyon \$ değerinde ihracat yapılırken Singapur'a ise %5,4 artışla 11,1 milyon dolarlık ihracat rakamı kaydedilmiştir. Hindistan'a bu dönemde %28,3 oranında artışla 10,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Aralık					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Çin Halk Cumhuriyeti	61.561	0,4	68.663	0,4	11,5
Avustralya	36.783	0,2	33.645	0,2	-8,5
Japonya	24.897	0,1	27.895	0,2	12,0
Hong Kong	27.422	0,2	26.278	0,2	-4,2
Güney Kore Cumhuriyeti	15.435	0,1	18.223	0,1	18,1
Singapur	10.561	0,1	11.133	0,1	5,4
Hindistan	8.421	0,0	10.802	0,1	28,3
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	235.936	1,4	254.016	1,5	7,7
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

III.12. Serbest Bölgelere İhracat %3,7 Azaldı

Serbest Bölgelere 2017 yılı genelinde %3,7 düşüşle 70,9 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu düşüşle, serbest bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,43'ten %0,42'ye gerilemiştir.

En fazla ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2017 Ocak-Aralık döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 33,6 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır ve bu bölgeye ihracat 2017 Ocak-Aralık döneminde %5,1 oranında artmıştır. Trakya Serbest Bölge'ye %2,7 düşüşle 18,6 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılırken, Mersin Serbest Bölge'ye %49,3 düşüşle 5,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Serbest Bölgelere Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Aralık

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Aralık 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Avrupa Serbest Bölg.	31.977	0,19	33.594	0,20	5,1
Trakya Serbest Bölge	19.137	0,11	18.623	0,11	-2,7
Mersin Serbest Bölge	10.329	0,06	5.233	0,03	-49,3
İst.Deri Serb Bölge	439	0,00	3.771	0,02	758,4
Ege Serbest Bölge	2.023	0,01	2.594	0,02	28,2
Adana Yumurt.Ser.Böl	3.785	0,02	2.503	0,01	-33,9
Bursa Serbest Bölg.	2.507	0,01	1.529	0,01	-39,0
Serbest Bölgeler Toplamı	73.560	0,43	70.867	0,42	-3,7
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16.956.074	100	17.045.360	100	0,5

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ocak 2018

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan diğer serbest bölgeler, %758,4 artışla 3,8 milyon dolarlık ihracat yapılan İstanbul Deri Serbest Bölge, %28,2 artışla 2,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Ege Serbest Bölge, %33,9 düşüşle 2,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Adana Yumurtalık Serbest Bölge ve %39 düşüşle 1,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Bursa Serbest Bölge olarak sıralanmaktadır.

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken bu üç temel ürün grubunu dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2017 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %52,1, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35 ve hazır eşyaların payı %11,8 olmuştur.

2017 Ocak-Aralık döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunun ikisinde artış birinde azalış görülmüştür. Bu dönemde, %0,1 oranında düşüşle 8,9 milyar dolar değerinde örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %0,4 oranında artarak 6 milyar dolara yükselmiş, hazır eşya ihracatı ise %3 artışla 2 milyar dolar olmuştur.

Öte yandan, ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubundaki %3'lük ihracat artışı; %0,5'lik sektörel ihracat artışından daha yüksek oranlı olmuştur.

Temel ürün grupları itibariyle hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Temel Ürün Grupları İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı				
2017 - 2018 Ocak - Aralık				
<i>Birim: 1000 \$</i>				
Fasıl	Ürün Grupları	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak- Aralık	Değişim %
61	Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	8.879.801	8.872.965	- 0,1
62	Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	5.950.353	5.971.898	0,4
63	Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	1.954.412	2.012.333	3,0

Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %0,1 Düşüş Var

2017 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2016'nın eş dönemine kıyasla %0,1 oranında azalarak 8,9 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler %1,3 artış ile 1,9 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, %3,8 düşüşle 1,3 milyar dolarlık ihracat yapılan İngiltere, %12,2 artışla 868,3 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %47,7 artışla 453,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Irak ve %0,1'lik artışla 446,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa olarak sıralanmaktadır. Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %21,7'si Almanya'ya, %14,4'ü İngiltere'ye, %9,8'i İspanya'ya, %5,1'i Irak'a ve %5'i Fransa'ya yapılmaktadır.

En fazla örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler, dönemsel değişimler ve paylar aşağıdaki tablodan görülebilir.

En Fazla Örme Konfeksiyon İhrac Edilen Ülkeler
2016 - 2017 Ocak - Aralık

Birim: ABD \$

Ülkeler	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	1.899.953.222	1.925.342.425	1,3	21,7
İngiltere	1.323.958.754	1.273.411.202	-3,8	14,4
İspanya	774.250.635	868.348.741	12,2	9,8
İrak	306.966.579	453.504.656	47,7	5,1
Fransa	446.476.254	446.913.517	0,1	5,0
Hollanda	388.915.372	446.890.472	14,9	5,0
İtalya	329.339.990	287.437.188	-12,7	3,2
Polonya	319.772.316	236.749.116	-26,0	2,7
Belçika	214.954.695	204.961.898	-4,6	2,3
Danimarka	205.853.400	178.158.496	-13,5	2,0
ABD	144.120.106	151.528.196	5,1	1,7
İsveç	156.642.013	150.779.940	-3,7	1,7
Ukrayna	178.595.131	135.656.484	-24,0	1,5
Bulgaristan	144.765.656	129.087.972	-10,8	1,5
Macaristan	30.583.137	127.018.216	315,3	1,4
Suudi Arabistan	138.924.057	110.281.198	-20,6	1,2
İsrail	88.061.647	104.879.772	19,1	1,2
Kırgızistan	76.389.789	99.912.791	30,8	1,1
Rusya	49.313.596	85.069.297	72,5	1,0
Cezayir	71.934.314	78.040.461	8,5	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	7.289.770.663	7.493.972.038	2,8	
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	8.879.800.740	8.872.964.722	-0,1	100,0
20 Ülkenin Payı %	82	84		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2018

En fazla örme konfeksiyon ihrac edilen ilk 20 ülkenin on birine ihracat artarken, dokuz ülkeye ihracat azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülkeler %315,3 artışla 127 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan, %72,5 artışla 85,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya, %47,7 artış ve 453,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Irak ve %30,8 artışla 99,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Kırgızistan'dır.

Öte yandan, örme konfeksiyon ihracatında oransal olarak en fazla düşüş Polonya pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı 2016 Ocak-Aralık dönemine kıyasla 2017 Ocak-Aralık döneminde %26 oranında azalarak 319,8 milyon dolardan 236,7 milyon dolara gerilemiştir.

2017 Ocak-Aralık döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihrac edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2017 Ocak-Aralık döneminde 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin ihracatı %1,5 oranında azalmış ve ihracat dolar bazında 2,9 milyar dolara gerilemiştir.

%10,8 oranında artış ve 1,8 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 10 GTİP başlıklı kazak, hırka, yelek ve benzerleri, %4,3 oranında azalış ve 1,7 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 04 GTİP başlıklı kadın ve kız çocuklar için takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar ile %2,2 oranında artış ve 1,1 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 15 GTİP başlıklı şoset ve külotlu çoraplar, diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

Örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan sekizinde 2017 yılı genelinde 2016 yılına kıyasla %2,2 ile %56,2 arasında değişen oranlarda artışlar, dokuz ürün grubunda ise %1,5 ile %17,2 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

2017 Ocak-Aralık döneminde ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %56,2'lik artış oranı ile 524 bin dolarlık ihracat yapılan 61 13 GTİP başlıklı örme mensucattan mamul giysiler ile %17,1 artışla 98,5 milyon dolarlık ihracat rakamıyla 61 12 GTİP kapsamında yer alan eşofman takımlar, kayak ve yüzme kıyafetleridir. Ayrıca 61 01 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için palto, kaban, anorak ve benzerlerinde de %15,2 artışla 34,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

En yüksek oranlı ihracat kaybı ise %17,2 ile 61 07 GTİP kapsamında yer alan erkek ve erkek çocuklar için külot, slip, pijama, bornoz, robdöşambr ve benzerleri ihracatında görülmüştür. 2017 yılında söz konusu ürünlerin ihracatı 164,2 milyon dolardan 136 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Örme Konfeksiyon İhracatı				
2016 - 2017 Ocak - Aralık				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %
6109	T-Shirt, Atlet ve Benzerleri	2.930.617.086	2.886.888.707	-1,5
6110	Kazak, Hırka, Yelek ve Benzerleri	1.631.082.623	1.807.201.842	10,8
6104	Kadın ve Kız Çocuklar için Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	1.219.706.110	1.166.916.858	-4,3
6115	Şoset ve Külötlü Çoraplar	1.042.841.607	1.065.613.451	2,2
6106	Kadın ve Kız Çocuklar için Bluz, Gömlek ve Gömlek Bluzler	514.595.199	464.221.197	-9,8
6103	Erkek ve Erkek Çocuklar için Takım, Ceket, Pantolon, Tulum ve Şortlar	344.423.618	356.465.957	3,5
6105	Erkek ve Erkek Çocuklar için Gömlekler	254.948.267	246.729.802	-3,2
6108	Kadın ve Kız Çocuklar için Külöt, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz ve Benzerleri	278.689.652	243.487.672	-12,6
6111	Bebek Giysileri ve Giyim Aksesuarları	175.159.701	182.065.904	3,9
6107	Erkek ve Erkek Çocuklar için Külöt, Slip, Pijama, Bornoz, Robdöşambr ve Benzerleri	164.198.135	135.985.131	-17,2
6112	Eşofman Takımlar, Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	84.082.193	98.489.665	17,1
6114	Örme Diğer Giysiler	106.125.677	93.753.948	-11,7
6117	Diğer Giyim Aksesuarları	64.417.539	55.489.669	-13,9
6101	Erkek ve Erkek Çocuklar için Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık ve Benzerleri	29.708.805	34.235.336	15,2
6102	Kadın ve Kız Çocuklar için Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak ve Benzerleri	35.431.364	31.175.725	-12,0
6116	Eldivenler	3.437.699	3.719.837	8,2
6113	5903,5906 ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler	335.466	524.020	56,2

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2018

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2017 Ocak-Aralık döneminde de en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme-t-shirt, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2016 yılına kıyasla %1,5 oranında azalarak 2,9 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme-t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin 2017 Ocak-Aralık döneminde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır.

Almanya'ya ihracat 2017 yılı genelinde 2016 yılına kıyasla %3,6 oranında azalarak 690,9 milyon dolara gerilerken, İngiltere'ye ihracat %1,9 oranında azalarak 414,7 milyon dolara gerilemiştir. Diğer yandan, üçüncü büyük pazar İspanya'ya ihracat %26,4 oranında artarak 301,5 milyon dolara yükselmiş, dördüncü büyük pazar

Hollanda'ya ihracat %12,6 oranında artarak 161 milyon dolar olarak kaydedilmiş, beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracat ise %1,6 oranında azalarak 152,7 milyon dolar olmuştur.

En Fazla Örne T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Aralık				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	716.963.542	690.905.107	-3,6	23,9
İngiltere	422.913.509	414.729.966	-1,9	14,4
İspanya	238.452.853	301.511.539	26,4	10,4
Hollanda	142.941.746	161.003.251	12,6	5,6
Fransa	155.121.445	152.685.564	-1,6	5,3
İtalya	110.791.602	96.678.795	-12,7	3,3
Irak	70.155.500	87.071.734	24,1	3,0
Belçika	102.734.878	83.586.294	-18,6	2,9
Polonya	95.251.877	79.376.942	-16,7	2,7
Danimarka	77.511.344	71.709.854	-7,5	2,5
ABD	45.338.645	47.178.620	4,1	1,6
Macaristan	7.961.771	39.186.876	392,2	1,4
Ukrayna	56.759.778	37.423.802	-34,1	1,3
İsveç	44.269.030	36.729.197	-17,0	1,3
Suudi Arabistan	35.942.377	30.920.235	-14,0	1,1
Bulgaristan	42.186.184	30.323.501	-28,1	1,1
Kırgızistan	21.399.962	29.955.371	40,0	1,0
İsrail	25.764.612	28.282.098	9,8	1,0
Çek Cumhuriyeti	19.287.161	27.615.653	43,2	1,0
Avusturya	31.211.423	26.345.238	-15,6	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	2.462.959.240	2.473.219.637	0,4	85,7
Türkiye Toplam Örne T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.930.617.086	2.886.888.707	-1,5	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>84,0</i>	<i>85,7</i>		
Türkiye Toplam Örne Konfeksiyon İhracatı	8.879.800.740	8.872.964.722	-0,1	
<i>Örne T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örne Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>33,0</i>	<i>32,5</i>		

Kaynak: eBirlık Sistemi / Ocak 2018

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülke içerisinde sekiz ülkeye ihracat %4,1 ile %392,2 arasında değişen oranlarda artmış, diğer on iki ülkeye ise %1,6 ile %34,1 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu yirmi ülke dikkate alındığında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %392,2 artış oranı ve 39,2 milyon dolar ihracat değeri ile Macaristan olmuştur. Bu ülkenin yanı sıra, %43,2 artış oranı ve 27,6 milyon dolar ihracat değeri ile Çek Cumhuriyeti, %40 artış oranı ve 30 milyon dolar ihracat değeri ile Kırgızistan, %26,4 artış ve 301,5 milyon dolar ihracat değeri ile İspanya ve %24,1

artış ve 87,1 milyon dolar ihracat ile Irak yüksek oranlı artışların olduğu pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

Diğer yandan, Ukrayna %34,1 düşüş ve 37,4 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Bulgaristan %28,1 düşüş ve 30,3 milyon dolarlık ihracat rakamı ile ve Belçika %18,6 düşüş ve 83,6 milyon dolar ihracat rakamı ile ihracatın yüksek oranlı azaldığı ülkelerdir.

IV.3 Çorap İhracatındaki Artış Sektörel İhracattan Yüksek: %2,2

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2017 yılında Türkiye'den 1,1 milyar dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2016 yılına kıyasla %2,2 oranında artmıştır.

Örme konfeksiyon ihracatında yaşanan düşüşe karşın çorap ihracatındaki artışa bakarak, bu önemli alt sektörde 2017 yılında sektörel ihracattan daha yüksek bir performans gösterildiği söylenebilir.

2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya olarak sıralanmaktadır. İngiltere'ye ihracat 2016 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %2,7 oranında azalarak 245,6 milyon dolar olmuş, Almanya'ya ihracat %1,6 oranında azalarak 221,9 milyon dolara gerilemiştir. İngiltere'ye yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %23 ve ikinci büyük pazar Almanya'nın Türkiye toplam çorap ihracatında payı %20,8'dir.

Üçüncü en fazla çorap ihraç edilen ülke Fransa'ya çorap ihracatı 2017 Ocak-Aralık döneminde %2,4 oranında artarak 114,3 milyon dolara çıkmıştır. Dördüncü sırada Hollanda'ya ihracatın %25,6 oranında artışla 59,3 milyon dolara yükselmesi söz konusudur. Beşinci sırada İspanya'ya ihracat ise %11,2 oranında artarak 53,4 milyon dolara yükselmiştir.

2017 yılı genelinde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on dördüne ihracat %0,6 ile %95,9 arasında değişen oranlarda artarken, diğer altı ülkeye ihracat %1,6 ile %31,2 arasında değişen oranlarda düşmüştür.

İlk yirmi ülke içerisinde en yüksek oranlı artış %95,9 ile Irak'ta söz konusu olurken, Finlandiya %74,4 artış ve 7,8 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci en fazla artış görülen pazardır.

%31,2 düşüş görülen Polonya, çorap ihracatında en büyük performans kaybı görülen pazardır. Bu düşüş oranı neticesinde Polonya'ya gerçekleşen çorap ihracatı 21,9 milyon dolardan 15,1 milyon dolara gerilemiştir. ABD %9 düşüş ve 13,5 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci önemli kayba uğranılan pazardır.

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler
2016 - 2017 Ocak - Aralık

Birim: ABD \$

Ülkeler	2016	2017	Değişim %	Pay %
	Ocak-Aralık	Ocak-Aralık		
İngiltere	252.337.095	245.553.278	-2,7	23,0
Almanya	225.514.779	221.852.619	-1,6	20,8
Fransa	111.588.708	114.305.734	2,4	10,7
Hollanda	47.238.161	59.313.913	25,6	5,6
İspanya	48.029.643	53.405.091	11,2	5,0
İsveç	28.033.359	34.244.746	22,2	3,2
İtalya	34.434.904	32.729.930	-5,0	3,1
Belçika	28.732.601	28.907.193	0,6	2,7
Danimarka	15.127.087	15.541.547	2,7	1,5
Polonya	21.881.788	15.059.181	-31,2	1,4
Slovakya	11.059.637	13.884.435	25,5	1,3
ABD	14.803.652	13.476.629	-9,0	1,3
İsviçre	13.309.060	12.539.799	-5,8	1,2
Bulgaristan	8.893.327	9.968.227	12,1	0,9
Birleşik Arap Emirlikleri	7.874.670	9.948.035	26,3	0,9
Irak	4.824.310	9.451.229	95,9	0,9
Yunanistan	8.665.713	9.162.214	5,7	0,9
İrlanda	7.251.399	8.652.678	19,3	0,8
Avusturya	8.175.708	8.287.365	1,4	0,8
Finlandiya	4.456.584	7.770.206	74,4	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	902.232.184	924.054.048	2,4	86,7
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	1.042.841.607	1.065.613.451	2,2	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>86,5</i>	<i>86,7</i>		
Türkiye Toplam Örmeye Konfeksiyon İhracatı	8.879.800.740	8.872.964.722	-0,1	
<i>Çorap İhracatının Örmeye Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>11,7</i>	<i>12,0</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ocak 2018

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %0,4 Artış Gerçekleşti

2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 6 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2016 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %0,4 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatındaki artma, oransal olarak genel hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki artıştan (%0,5) daha azdır. Diğer yandan, dokuma konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %35'tir.

2017 Ocak-Aralık döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde, sırasıyla İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa'nın en büyük beş pazar olduğu görülmektedir.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler
2016 - 2017 Ocak - Aralık

Birim: ABD \$

Ülkeler	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
İspanya	923.991.170	1.165.798.758	26,2	19,5
Almanya	800.328.426	837.421.172	4,6	14,0
İngiltere	606.540.318	591.350.338	-2,5	9,9
Hollanda	267.237.148	303.368.223	13,5	5,1
Fransa	250.512.467	243.593.079	-2,8	4,1
Irak	197.232.240	208.636.824	5,8	3,5
Danimarka	203.514.386	198.450.707	-2,5	3,3
İsrail	180.634.502	186.189.316	3,1	3,1
İtalya	186.744.412	176.981.079	-5,2	3,0
ABD	147.273.314	160.501.478	9,0	2,7
Polonya	218.702.091	155.001.872	-29,1	2,6
Suudi Arabistan	129.726.638	115.786.446	-10,7	1,9
Cezayir	108.653.752	98.207.931	-9,6	1,6
Rusya	65.127.297	98.000.109	50,5	1,6
İsveç	60.237.251	76.267.639	26,6	1,3
Ukrayna	110.519.439	76.083.559	-31,2	1,3
Belçika	66.356.347	63.566.740	-4,2	1,1
Ürdün	66.526.248	59.970.370	-9,9	1,0
Birleşik Arap Emirlikleri	60.735.330	58.755.337	-3,3	1,0
Çek Cumhuriyeti	51.178.520	55.205.088	7,9	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	4.701.771.296	4.929.136.067	4,8	
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	5.950.353.375	5.971.898.292	0,4	100,0
20 Ülkenin Payı %	79	83		

8Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2018

En fazla ihracat yapılan ülkelerden, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı dolar bazında %26,2 artışla 1,2 milyar dolar olurken, Almanya'ya ihracat %4,6 artışla 837,4 milyon dolar olmuştur. İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %19,5 ve Almanya'nın payı %14'tür. Üçüncü en fazla ihracat yapılan pazar olan İngiltere'ye ihracat 2017 Ocak-Aralık döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %2,5 oranında azalarak 591,4 milyon dolar olarak kaydedilirken, Hollanda'ya dokuma konfeksiyon ihracatı %13,5 artarak 303,4 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatı açısından beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracatı 2017 yılında %2,8 oranında azalarak 243,6 milyon dolar olmuştur.

2017 Ocak-Aralık döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin dokuzuna yapılan ihracat %3,1 ile %50,5 arasında değişen oranlarda artışlar ve on bir ülkeye ihracatta %2,5 ile %31,2 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke Rusya'dır. Bu ülkeye ihracat, 2016 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %50,5 oranında artışla 65,1

milyon dolardan 98 milyon dolara yükselmiştir. Dokuma konfeksiyon ihracatında yüksek artış kaydedilen diğer ülkeler, İsveç (%26,6 artış), İspanya (%26,2 artış) ve Hollanda (%13,5 artış) olarak sayılabilir.

Diğer yandan, 2017 yılı genelinde ihracatta en yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke %31,2 düşüşle 76,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Ukrayna olmuştur.

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 2,5 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı, 2016 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %9,3 oranında artmıştır.

Bu ürünleri takiben, 1,4 milyar dolarlık ihracatı ile 62 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için pantolon, ceket, takım vb., 705,9 milyon dolarlık ihracatı ile 62 06 GTİP başlıklı dokuma bayan bluz ve gömlekler ve 557,5 milyon dolarlık ihracat değeri ile 62 05 GTİP başlıklı dokuma erkek gömlekleri, dokuma konfeksiyon ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

2017 yılı genelinde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu, ihracat değeri 11,4 milyon dolar olan giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları ve aksesuarıdır. Söz konusu ürünlerin ihracatı 2017 yılında %11,7 oranında artmıştır. Ayrıca 62 04 GTİP başlığı altında yer alan bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler ihracatında da %9,3 oranında artışa ulaşılmıştır. Bu yüksek artış oranı neticesinde söz konusu ürünlerin ihracatı 2,3 milyar dolardan 2,5 milyar dolara yükselmiştir. Bunun yanı sıra 62 07 GTİP kapsamında erkek ve erkek çocuklar için iç ve gece giyim eşyası ihracatında da %9 artış oranına ulaşılmış ve ihracat değeri 54,7 milyon dolar olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Dokuma Konfeksiyon İhracatı 2016 - 2017 Ocak - Aralık				
Birim : ABD \$				
GTİP Başlığı	Kapsam	2016	2017	Değişim %
		Ocak-Aralık	Ocak-Aralık	
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	2.274.070.193	2.484.857.030	9,3
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.504.306.553	1.415.728.487	-5,9
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	732.062.355	705.883.170	-3,6
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	577.883.483	557.536.254	-3,5
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	197.958.439	201.989.015	2,0
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	133.834.534	118.786.169	-11,2
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	110.008.636	101.551.764	-7,7
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	84.990.502	90.591.482	6,6
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	101.552.387	86.418.414	-14,9
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	94.895.683	73.508.114	-22,5
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	50.183.637	54.725.051	9,0
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	48.573.753	49.938.109	2,8
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	22.685.818	11.806.119	-48,0
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	10.198.513	11.395.762	11,7
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	5.087.313	5.227.428	2,8
6213	Mendil	1.141.732	1.012.956	-11,3
6216	Eldiven	919.844	942.968	2,5

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2018

Dokuma konfeksiyon ürünleri içerisinde 2017 Ocak-Aralık döneminde dokuz ürün grubunda ihracat azalmıştır. İhracat performansında düşüş görülen bu ürün grupları içerisinde en yüksek düşüşler %48 ile 62 10 GTİP kapsamında yer alan plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyalarında, %22,5 ile 62 09 GTİP kapsamında bebek için giyim eşyası ve aksesuarlarda ve %14,9 ile 62 14 GTİP kapsamında şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklarda kaydedilmiştir.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2017 yılı genelinde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2016 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %9,3 oranında artarak 2,5 milyar dolar olmuştur.

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Danimarka olarak sıralanmaktadır. 2017 Ocak-Aralık döneminde İspanya'ya ihracat %40,2 oranında artışla 548,9 milyon dolara yükselmiştir. İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı

%22,1 düzeyindedir. Almanya'ya ihracat %3,9 oranında artışla 372,6 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracat %2,9 oranında artarak 352,8 milyon dolar olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %14,9 oranında artarak 137,4 milyon dolara yükselirken, beşinci büyük pazar Danimarka'ya ihracat ise %9,6 oranında artışla 99,3 milyon dolar olmuştur.

2017 Ocak-Aralık döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on beşine ihracat %2,9 ile %61,4 arasında değişen oranlarda artarken, beş ülkeye ihracat %0,7 ile %14,8 arasında değişen oranlarda azalmıştır. En yüksek oranlı artış %61,4 ile Rusya'da görülürken, ihracat rakamı 19,7 milyon dolardan 31,7 milyon dolara yükselmiştir. Diğer yüksek artış görülen ülkeler %40,9 oranında artış ve 61 milyon dolarlık ihracat ile ABD, %42 artışla 548,9 milyon dolarlık ihracat ile İspanya ve %40 artışla 24,6 milyon dolarlık ihracat ile Cezayir'dir.

Suudi Arabistan ve Ürdün 62 04 GTİP başlıklı bayan giysilerin ihracatında yüksek oranlı düşüş görülen ülkelerdir. Suudi Arabistan'a bu ürün grubunda ihracat %14,8 oranında azalarak 57,4 milyon dolardan 48,9 milyon dolara gerilerken, Ürdün'e ihracat %8,7 düşüşle 22,9 milyon dolara inmiştir.

**En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhrac Edilen Ülkeler
2016 - 2017 Ocak - Aralık**

Birim: ABD \$

Ülkeler	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
İspanya	391.449.070	548.889.771	40,2	22,1
Almanya	358.669.516	372.646.748	3,9	15,0
İngiltere	342.721.316	352.807.849	2,9	14,2
Hollanda	119.602.430	137.377.755	14,9	5,5
Danimarka	90.548.712	99.253.422	9,6	4,0
Fransa	90.740.413	87.006.251	-4,1	3,5
İtalya	78.543.289	84.753.711	7,9	3,4
İsrail	72.851.841	78.038.943	7,1	3,1
ABD	43.279.990	61.000.029	40,9	2,5
Suudi Arabistan	57.442.760	48.931.569	-14,8	2,0
Polonya	46.038.269	45.729.246	-0,7	1,8
İsveç	31.324.436	42.070.539	34,3	1,7
Irak	38.126.518	40.322.094	5,8	1,6
Rusya	19.671.577	31.746.892	61,4	1,3
Belçika	21.957.914	25.248.288	15,0	1,0
Birleşik Arap Emirlikleri	27.333.628	25.128.674	-8,1	1,0
Cezayir	17.569.056	24.597.587	40,0	1,0
Ürdün	25.078.044	22.887.603	-8,7	0,9
Çek Cumhuriyeti	17.245.348	22.054.215	27,9	0,9
Lübnan	15.120.703	18.258.168	20,7	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.905.314.830	2.168.749.354	13,8	87,3
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	2.274.070.193	2.484.857.030	9,3	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>83,8</i>	<i>87,3</i>		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	5.950.353.375	5.971.898.292	0,4	
<i>Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>38,2</i>	<i>41,6</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ocak 2018

IV.6. Denim Giysi İhracatında %6,6 Artış

Denim giysiler, Türkiye’de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye’nin dokuma konfeksiyon ihracatından %25-30 arasında önemli bir pay almaktadır.

2017 Ocak-Aralık döneminde sektörel ihracattaki büyümeye paralel şekilde denim giysi ihracatında da belli bir ölçüde artma olmuştur. Bu çerçevede 2017 yılı genelinde Türkiye’den 1,7 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2016

yılına kıyasla %6,6 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı da %28,5 olmuştur.

2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ülkeler, %22,2 oranında artışla 329,2 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %7,2 oranında artışla 307,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya ile %7,8 oranında artışla 266,6 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere olarak sıralanmaktadır.

Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on birinde %0,6 ile %53,8 arasında değişen oranlarda artışlara ulaşılırken, dokuz ülkede %2,2 ile %43,3 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Aralık				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
İspanya	269.481.040	329.191.413	22,2	19,3
Almanya	287.043.450	307.654.241	7,2	18,1
İngiltere	247.219.051	266.620.513	7,8	15,6
Hollanda	130.269.163	160.452.222	23,2	9,4
Danimarka	121.227.798	113.253.506	-6,6	6,6
İtalya	66.954.195	65.458.049	-2,2	3,8
Fransa	55.637.141	60.257.341	8,3	3,5
ABD	40.228.236	45.031.168	11,9	2,6
Çek Cumhuriyeti	38.956.545	39.176.395	0,6	2,3
İsveç	24.178.887	33.197.658	37,3	1,9
Rusya	19.772.187	30.402.165	53,8	1,8
Polonya	32.157.987	20.036.807	-37,7	1,2
Ukrayna	24.345.639	19.337.708	-20,6	1,1
Belçika	24.103.453	18.590.451	-22,9	1,1
Cezayir	19.056.862	18.264.972	-4,2	1,1
İsrail	12.799.577	14.265.218	11,5	0,8
Kanada	10.817.586	8.928.526	-17,5	0,5
Hırvatistan	14.566.978	8.264.357	-43,3	0,5
Suudi Arabistan	5.640.363	7.087.296	25,7	0,4
Norveç	9.675.457	7.029.620	-27,3	0,4
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.454.131.594	1.572.499.627	8,1	92,3
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.598.960.221	1.704.008.419	6,6	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>90,9</i>	<i>92,3</i>		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	5.950.353.375	5.971.898.292	0,4	
<i>Denim Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>26,9</i>	<i>28,5</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ocak 2018

İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke %53,8 oranında artışla 30,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya'dır. %37,3 oranında

artışla 33,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen İsveç ile %25,7 artış ve 7,1 milyon dolarlık ihracat değeri ile Suudi Arabistan yüksek oranlı ihracat artışına ulaşılan diğer ülkelerdir.

Denim giysi ihracatının yüksek oranlı azaldığı ülkeler, %43,3 oranında düşüşle 8,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Hırvatistan ile %37,7 oranında düşüşle 20 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya'dır.

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Azalışı %7,2

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den 686,1 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sutyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambr gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat, 2016 yılına kıyasla %7,2 oranında azalmıştır. Bu oran, sektörel ihracattaki %0,5'lik artışın çok altında kalmıştır.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı %4,6'dır.

2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, Irak, İngiltere, Fransa ve ABD olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya %0,3 oranında düşüşle 86,7 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilirken, Irak'a %25 artışla 74,6 milyon dolarlık, İngiltere'ye %6,9 düşüşle 49,9 milyon dolarlık, Fransa'ya %2,2 artışla 34,3 milyon dolarlık ve ABD'ye %18,1 oranında artışla 32,1 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %12,6, Irak'ın payı %10,9, İngiltere'nin payı %7,3, Fransa'nın payı %5 ve ABD'nin payı %4,7'dir.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on ikisinde ihracat %2,2 ile %94,2 arasında değişen oranlarda artarken, sekiz ülkeye ihracat %0,3 ile %51,2 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Aralık				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	86.980.980	86.680.166	-0,3	12,6
Irak	59.649.343	74.576.904	25,0	10,9
İngiltere	53.625.594	49.911.374	-6,9	7,3
Fransa	33.542.662	34.290.168	2,2	5,0
ABD	27.192.794	32.125.851	18,1	4,7
Cezayir	32.596.024	27.930.187	-14,3	4,1
Hollanda	24.065.983	26.852.187	11,6	3,9
Suudi Arabistan	20.683.573	21.825.366	5,5	3,2
Polonya	37.420.113	21.064.374	-43,7	3,1
İtalya	17.203.891	19.184.132	11,5	2,8
İsrail	14.162.082	16.851.354	19,0	2,5
Kırgızistan	11.013.721	16.281.389	47,8	2,4
Libya	15.216.078	13.708.001	-9,9	2,0
Bulgaristan	24.951.991	13.691.544	-45,1	2,0
İsveç	6.972.793	13.544.448	94,2	2,0
Ukrayna	27.675.046	13.516.930	-51,2	2,0
İspanya	13.894.200	12.209.336	-12,1	1,8
Avusturya	10.360.651	11.527.555	11,3	1,7
Romanya	10.571.738	11.506.272	8,8	1,7
Macaristan	7.315.149	11.114.892	51,9	1,6
İlk 20 Ülkenin Toplamı	535.094.407	528.392.431	-1,3	77,0
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	739.603.616	686.124.977	-7,2	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>72,3</i>	<i>77,0</i>		
Türkiye Toplam Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	14.830.154.115	14.844.863.014	0,1	
<i>Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>5,0</i>	<i>4,6</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ocak 2018

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının 2017 Ocak-Aralık döneminde en yüksek oranlı arttığı ülke, İsveç olmuştur. İsveç'e %94,2 artışla yıl genelinde 13,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. %51,9 ihracat artışı görülen Macaristan ile %47,8 artışa ulaşılan Kırgızistan iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatının yüksek oranlı arttığı diğer ülkelerdir.

2017 Ocak-Aralık döneminde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke Ukrayna olmuştur. Ukrayna'ya %51,2 düşüşle 13,5 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. %45,1 düşüşle 13,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Bulgaristan ilk yirmi büyük pazar içinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının yüksek oranda azaldığı diğer önemli pazar olmuştur.

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %3

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2017 yılında %3 oranında artarak 2 milyar dolar olmuştur. Türkiye genelinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %0,5 oranında arttığı, örme konfeksiyon ihracatının %0,1 oranında azaldığı ve dokuma hazır giyim ihracatının %0,4 oranında arttığı dikkate alındığında, diğer hazır eşya ihracatında daha yüksek bir performans gösterildiği anlaşılmaktadır.

2017 Ocak-Aralık döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İtalya olarak sıralanmaktadır. 2017 Ocak-Aralık dönemine kıyasla Almanya'ya hazır eşya ihracatı %0,6 oranında düşüşle 448 milyon dolar olarak kaydedilirken, ABD'ye ihracat %1,8 oranında artarak 247,5 milyon dolar olmuştur. Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %22,3 ve ABD'nin payı %12,3 düzeyindedir. Üçüncü sıradaki Fransa'ya ihracat %1,6 oranında artarak 147,2 milyon dolara yükselirken, dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracat %13,6'lık düşüşle 105,1 milyon dolara gerilemiştir. İtalya 6,1'lik düşüş ve 92 milyon dolar ile beşinci en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkedir.

2017 Ocak-Aralık döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on birinde %0,003 ile %54,3 arasında değişen oranlarda artarken, dokuz ülkede %0,6 ile %14,4 oranında düşüşler olmuştur.

2017 Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler arasında en yüksek ihracat artışına ulaşılan ülke %54,3 artışla Bulgaristan olmuştur. Bu artış oranı ile Bulgaristan'a hazır eşya ihracatı 30,7 milyon dolardan 47,4 milyon dolara yükselmiştir. Bir diğer yüksek ihracat artışına %31,9 ile Suudi Arabistan'a ihracatta ulaşılmıştır. Suudi Arabistan'a hazır eşya ihracatı 51,5 milyon dolara yükselmiştir.

İlk yirmi ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke İran'dır. İran pazarında 2017 yılında %14,4'lük kayba uğranılmış ve ihracat rakamı 19,7 milyon dolara düşmüştür.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler
2016 - 2017 Ocak - Aralık

Birim: ABD \$

Ülkeler	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %	Pay %
Almanya	450.772.293	448.041.932	-0,6	22,3
ABD	243.217.382	247.483.576	1,8	12,3
Fransa	144.888.749	147.190.876	1,6	7,3
Hollanda	121.680.564	105.092.890	-13,6	5,2
İtalya	98.054.133	92.032.362	-6,1	4,6
İngiltere	89.590.426	86.979.844	-2,9	4,3
İspanya	45.390.101	52.667.387	16,0	2,6
Suudi Arabistan	39.001.628	51.452.959	31,9	2,6
Irak	56.472.046	48.926.208	-13,4	2,4
Bulgaristan	30.710.835	47.383.635	54,3	2,4
Avusturya	38.304.149	44.764.174	16,9	2,2
Polonya	32.516.386	39.180.514	20,5	1,9
İsrail	34.623.999	34.580.544	-0,1	1,7
İsviçre	32.581.935	32.582.788	0,003	1,6
Yunanistan	22.926.356	26.395.512	15,1	1,3
Romanya	24.078.479	23.388.142	-2,9	1,2
Cezayir	22.537.611	23.237.051	3,1	1,2
Belçika	19.310.729	22.597.334	17,0	1,1
Finlandiya	20.620.166	20.182.999	-2,1	1,0
İran	23.083.859	19.749.601	-14,4	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.590.361.825	1.613.910.328	1,5	80,2
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	1.954.412.329	2.012.333.246	3,0	100,0
20 Ülkenin Payı %	81	80		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2018

Türkiye'nin diğer hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri, en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2017 Ocak-Aralık döneminde %0,6 oranında artışla 1,2 milyar dolar olmuştur.

63 02 GTİP başlıklı ev tekstili mamullerini takiben, %6,8 artışla 338,4 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 05 GTİP başlıklı ambalaj için torba ve çuvalar, %18 artışla 140,8 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 04 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyası ve %2,2 artışla 113,5 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar diğer hazır eşya ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

Hazır eşyalar içerisinde 2017 Ocak-Aralık döneminde on ürün grubundan yedisinde %0,6 ile %132,2 arasında değişen oranlarda artış olurken, üçünde %5,9 ile %24,4 arasında değişen oranlarda düşüşler kaydedilmiştir.

2017 Ocak-Aralık döneminde ihracatı en yüksek oranda artan ürün grupları %132,2 artışla 3,1 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştiren 63 09 GTİP kapsamında kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşyalardır. Ayrıca %18,6 artış ile 99,1 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 07 GTİP kapsamında diğer hazır eşyalar ile %18 artış ile 140,8 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştirilen 63 04 GTİP kapsamındaki diğer mefruşat eşyası ihracatında göreceli yüksek artışlar kaydedilmiştir.

İhracatında en yüksek düşüş görülen ürünler 63 06 GTİP kapsamındaki vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente ve çadırlarda gerçekleşmiştir. Söz konusu ürünlerin ihracatı %24,4 oranında azalarak 36 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Diğer Hazır Eşya İhracatı				
2016 - 2017 Ocak - Aralık				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2016 Ocak-Aralık	2017 Ocak-Aralık	Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	1.210.025.091	1.217.810.900	0,6
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	316.953.005	338.359.166	6,8
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	119.332.696	140.790.713	18,0
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalaları	111.096.720	113.544.443	2,2
6307	Diğer hazır eşya (Elbise patronları dahil)	83.537.505	99.087.177	18,6
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	51.373.999	52.540.085	2,3
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb.	47.579.980	35.958.820	-24,4
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	9.262.267	7.481.595	-19,2
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	3.933.181	3.700.513	-5,9
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	1.317.885	3.059.834	132,2

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ocak 2018

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2017 Ocak-Aralık döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, 2016 yılının Aralık ayında %78,1 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Aralık ayı itibarıyla %79'a yükselmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2016 Aralık ayında %78,6 olan kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Aralık ayında %81,3'e yükselmiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2016 Aralık ayına göre %3,4 oranında artmış bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2000	75,9		79,4		82,7	
2001	70,9	-6,6	76,2	-4,0	79,0	-4,5
2002	75,4	6,3	82,5	8,3	84,1	6,5
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	81,8	1,0	81,5	1,1	83,6	1,3
2008	78,1	-4,5	75,7	-7,1	80,2	-4,1
2009	65,0	-16,8	67,5	-10,8	67,3	-16,1
2010	75,6	16,3	80,1	18,7	78	15,9
2011	75,4	-0,3	76,6	-4,4	76,4	-2,1
2012	74,2	-1,6	78,0	1,8	77,8	1,8
2013	74,6	0,5	79,3	1,7	77,4	-0,5
2014	74,4	-0,3	80,0	0,9	77,8	0,5
2015	74,7	0,4	76,5	-4,4	76,6	-1,5
2016	77,4	3,6	77,7	-7,7	78,5	2,4
2016 Aralık	78,1		77,8		78,6	
2017 Aralık	79	1,2	81,1	4,3	81,3	3,4

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Aralık 2017

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün 2016 yılı Aralık ayında 77,8 olan kapasite kullanım oranı ise 2017 yılının Aralık ayında %81,1 olmuştur. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2017 yılının Aralık ayında 2016 yılının aynı ayına kıyasla %4,3 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır.

Yılın son ayında hazırgiyim ve konfeksiyon sektöründe kapasite kullanım oranı artışı %3,4 olup bu oran %1,2 artış oranı kaydedilen imalat sanayiinden yüksek, %4,3 artış kaydedilen tekstil sektöründen ise düşük olmuştur.

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

2017 Ocak – Aralık Dönemi

2017 yılı Ocak-Aralık döneminde yapılan 17,05 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 12,18 milyar dolarla %71,4'ü ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelere yapılmıştır.

2016 yılının Ocak-Aralık döneminde 1 Euro ortalama 1,1070 ABD Dolarına eşit iken, 2017 yılının Ocak-Aralık döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %1,97'lik artışla 1,1288 dolar düzeyine çıkmıştır.

Bu çerçevede, 12,18 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %1,97'lik pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 11,94 milyar dolarlık gerçek değere ulaşmakta ve bu durumda **2017 yılının Ocak-Aralık döneminde toplam ihracat tutarı 16,81 milyar dolar olup ihracatta %0,89'luk düşüş meydana gelmiş olmaktadır.**

EURO - DOLAR PARİTESİ			
	2016	2017	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,0865	1,0615	-2,30
Şubat	1,1096	1,0649	-4,03
Mart	1,1089	1,0683	-3,66
Nisan	1,1336	1,0703	-5,58
Mayıs	1,1328	1,1034	-2,60
Haziran	1,1236	1,1221	-0,13
Temmuz	1,1061	1,1494	3,91
Ağustos	1,1208	1,1797	5,26
Eylül	1,1204	1,1932	6,50
Ekim	1,1040	1,1764	6,56
Kasım	1,0824	1,1728	8,35
Aralık	1,0552	1,1832	12,13
Yıllık Ortalama	1,1070	1,1288	1,97
Ocak-Aralık Ortalaması	1,1070	1,1288	1,97

1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.

Aralık Ayı

2017 yılı Aralık ayında yapılan 1,44 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının **1,07 milyar dolarla %74,1'i** ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB28 ülkelerine yapılmaktadır.**

2016 yılı Aralık ayında 1 Euro 1,0552 ABD Dolarına eşit iken, **2017 yılının Aralık ayında** Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı **%12,13'lük artışla 1,1832 dolar** düzeyine yükselmiştir.

Bu çerçevede, 1,07 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %12,13'lük pariteden kaynaklanan artıştan arındırıldığında, 937,4 milyon dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2017 yılı Aralık ayında toplam ihracat tutarı 1,31 milyar dolar olup ihracatta %2 düşüş meydana gelmiş olmaktadır.**

*İTKİB Genel Sekreterliği
Hazır giyim ve Konfeksiyon Arge Şubesi*

- *İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.*

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2017 Ocak-Aralık

1 - 31 ARALIK İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
SEKTÖRLER	1 - 31 ARALIK				1 OCAK - 31 ARALIK				SON 12 AYLIK			
	2016	2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)	2016	2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)	2015 - 2016	2016 - 2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)
I. TARIM	1.996.909	2.135.954	7,0	15,7	20.211.119	21.235.089	5,1	13,5	20.211.119	21.235.089	5,1	13,5
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.431.250	1.465.664	2,4	10,8	14.219.471	14.527.698	2,2	9,3	14.219.471	14.527.698	2,2	9,3
Hübsubat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	614.283	562.648	-8,4	4,1	6.358.838	6.372.512	0,2	4,1	6.358.838	6.372.512	0,2	4,1
Yaş Meyve ve Sebze	278.887	359.727	29,0	2,7	1.977.992	2.231.391	12,8	1,4	1.977.992	2.231.391	12,8	1,4
Meyve Sebze Mamulleri	111.567	117.769	5,6	0,9	1.320.222	1.416.688	7,3	0,9	1.320.222	1.416.688	7,3	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	115.270	131.747	14,3	1,0	1.296.686	1.282.238	-1,1	0,8	1.296.686	1.282.238	-1,1	0,8
Fındık ve Mamulleri	203.792	161.014	-21,0	1,2	1.983.789	1.868.309	-5,8	1,2	1.983.789	1.868.309	-5,8	1,2
Zeytin ve Zeytinyağı	25.643	43.741	70,6	0,3	190.829	323.076	69,3	0,2	190.829	323.076	69,3	0,2
Tütün	75.290	78.685	4,5	0,6	1.009.758	948.665	-6,1	0,6	1.009.758	948.665	-6,1	0,6
Sus Bitkileri ve Mam.	6.517	10.335	58,6	0,1	81.357	84.808	4,2	0,1	81.357	84.808	4,2	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	211.825	222.268	4,9	1,6	1.890.703	2.260.996	19,6	1,4	1.890.703	2.260.996	19,6	1,4
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	211.825	222.268	4,9	1,6	1.890.703	2.260.996	19,6	1,4	1.890.703	2.260.996	19,6	1,4
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	353.834	448.022	26,6	3,3	4.100.945	4.446.396	8,4	2,8	4.100.945	4.446.396	8,4	2,8
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	353.834	448.022	26,6	3,3	4.100.945	4.446.396	8,4	2,8	4.100.945	4.446.396	8,4	2,8
II. SANAYİ	9.969.488	11.022.180	10,6	81,2	107.600.041	121.392.773	12,8	77,4	107.600.041	121.392.773	12,8	77,4
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	929.758	1.014.146	9,1	7,5	11.179.743	11.786.741	5,4	7,5	11.179.743	11.786.741	5,4	7,5
Tekstil ve Hammaddeleri	845.375	893.861	7,5	5,1	7.866.810	8.101.821	3,0	5,2	7.866.810	8.101.821	3,0	5,2
Deri ve Deri Mamulleri	115.970	119.255	2,8	0,9	1.394.061	1.519.231	9,0	1,0	1.394.061	1.519.231	9,0	1,0
Hali	168.413	201.030	19,4	1,5	1.918.872	2.165.689	12,9	1,4	1.918.872	2.165.689	12,9	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.289.587	1.367.631	6,1	10,1	13.936.780	16.042.218	15,1	10,2	13.936.780	16.042.218	15,1	10,2
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.289.587	1.367.631	6,1	10,1	13.936.780	16.042.218	15,1	10,2	13.936.780	16.042.218	15,1	10,2
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.760.143	8.640.404	11,5	63,7	82.483.518	93.563.813	13,4	59,7	82.483.518	93.563.813	13,4	59,7
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.337.050	1.440.335	7,7	10,6	16.956.074	17.045.360	0,5	10,9	16.956.074	17.045.360	0,5	10,9
Otomotiv Endüstrisi	2.346.447	2.490.844	6,2	18,4	23.887.929	28.534.556	19,5	18,2	23.887.929	28.534.556	19,5	18,2
Gams ve Yat	156.404	120.958	-22,7	0,9	972.176	1.338.158	37,6	0,9	972.176	1.338.158	37,6	0,9
Elektrik Elektronik ve Hizmet	947.214	1.096.260	15,7	8,1	9.976.164	10.500.495	5,3	6,7	9.976.164	10.500.495	5,3	6,7
Makine ve Aksamları	491.197	605.011	23,2	4,5	5.299.789	6.085.453	14,8	3,9	5.299.789	6.085.453	14,8	3,9
Demir ve Demir Dışı Metaller	490.789	625.953	27,5	4,6	5.945.789	6.812.164	14,6	4,3	5.945.789	6.812.164	14,6	4,3
Çelik	924.331	1.165.012	26,0	8,6	9.073.203	11.471.944	26,4	7,3	9.073.203	11.471.944	26,4	7,3
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	202.294	236.565	16,9	1,7	2.650.986	2.706.820	2,1	1,7	2.650.986	2.706.820	2,1	1,7
Mücevher	344.033	282.885	-17,8	2,1	2.440.749	3.295.817	35,0	2,1	2.440.749	3.295.817	35,0	2,1
Savunma ve Havacılık Sanayii	212.501	203.246	-4,4	1,5	1.677.116	1.739.453	3,7	1,1	1.677.116	1.739.453	3,7	1,1
İklimlendirme Sanayii	289.509	358.482	23,8	2,6	3.507.858	3.921.348	11,8	2,5	3.507.858	3.921.348	11,8	2,5
Diğer Sanayi Ürünleri	8.375	14.852	77,3	0,1	95.683	112.245	17,3	0,1	95.683	112.245	17,3	0,1
III. MADENCİLİK	354.103	411.603	16,2	3,0	3.787.244	4.688.011	23,8	3,0	3.787.244	4.688.011	23,8	3,0
Madencilik Ürünleri	354.103	411.603	16,2	3,0	3.787.244	4.688.011	23,8	3,0	3.787.244	4.688.011	23,8	3,0
T O P L A M (TİM*)	12.320.500	13.569.737	10,1	100,0	131.598.404	147.315.873	11,9	94,0	131.598.404	147.315.873	11,9	94,0
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					10.471.157	9.466.385	-9,6	6,0	10.471.157	9.466.385	-9,6	6,0
T O P L A M (TİM+TUİK*)					142.069.560	156.782.257	10,4	100,0	142.069.560	156.782.257	10,4	100,0

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2017 Ocak-Aralık

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK			
	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	975.513	1.073.591	10,1	12.498.514	12.536.566	0,3	73,5
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	111.366	110.794	-0,5	1.225.289	1.265.532	3,3	7,4
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	86.818	91.755	5,7	1.072.779	1.099.748	2,5	6,5
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	53.297	51.249	-3,8	659.286	691.364	4,9	4,1
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	29.349	32.874	12,0	451.786	383.531	-15,1	2,3
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	31.944	30.169	-5,6	434.118	373.270	-14,0	2,2
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	20.011	17.512	-12,5	229.828	283.652	23,4	1,7
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	18.833	18.960	0,7	244.608	251.836	3,0	1,5
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	5.369	6.210	15,7	74.081	65.773	-11,2	0,4
İSTANBUL İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	2.861	2.446	-14,5	37.540	49.002	30,5	0,3
Diğer Birlikler	1.688	4.535	168,6	28.247	44.847	58,8	0,3
TOPLAM	1.337.050	1.440.096	7,7	16.956.074	17.045.121	0,5	100,0

Veriler 1 Ocak 2018 tarihinde TİM tarafından yayımlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI**ARALIK 2017**

		2016 ARALIK 1000 \$	2017 ARALIK 1000 \$	DEĞİŞİM %	2016 OCAK - ARALIK 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2017 OCAK - ARALIK 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2016 / 2017 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	268.654	295.906	10,1	3.167.603	18,7	3.229.361	18,9	1,9
2	İSPANYA	146.968	152.146	3,5	1.748.558	10,3	2.094.410	12,3	19,8
3	İNGİLTERE	162.224	167.087	3,0	2.026.987	12,0	1.957.241	11,5	-3,4
4	HOLLANDA	80.655	88.882	10,2	782.483	4,6	861.047	5,1	10,0
5	FRANSA	77.221	91.655	18,7	847.400	5,0	843.878	5,0	-0,4
6	İRAK	56.755	65.489	15,4	564.082	3,3	715.057	4,2	26,8
7	ABD	41.286	42.924	4,0	535.986	3,2	560.653	3,3	4,6
8	İTALYA	50.152	61.963	23,6	617.676	3,6	560.394	3,3	-9,3
9	POLONYA	23.389	26.646	13,9	574.526	3,4	434.203	2,5	-24,4
10	DANİMARKA	39.711	45.102	13,6	425.160	2,5	392.828	2,3	-7,6
	İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	947.014	1.037.800	9,6	11.290.462	66,6	11.649.072	68,3	3,2
11	İSRAIL	18.942	18.775	-0,9	304.713	1,8	327.133	1,9	7,4
12	BELÇİKA	25.962	25.297	-2,6	304.417	1,8	294.496	1,7	-3,3
13	SUUDİ ARABİSTAN	17.904	15.480	-13,5	316.511	1,9	287.114	1,7	-9,3
14	İSVEÇ	18.684	25.766	37,9	237.325	1,4	246.888	1,4	4,0
15	BULGARİSTAN	14.699	13.829	-5,9	279.649	1,6	237.549	1,4	-15,1
16	UKRAYNA	10.678	16.290	52,6	303.673	1,8	229.318	1,3	-24,5
17	CEZAYİR	12.262	14.155	15,4	206.615	1,2	202.272	1,2	-2,1
18	RUSYA FEDERASYONU	11.095	18.246	64,5	122.133	0,7	195.727	1,1	60,3
19	MACARİSTAN	16.043	4.528	-71,8	55.531	0,3	180.875	1,1	225,7
20	KIRGIZİSTAN	7.625	11.143	46,1	112.504	0,7	153.691	0,9	36,6
	İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	1.100.908	1.201.310	9,1	13.533.532	79,8	14.004.133	82,2	3,5
21	ROMANYA	9.637	12.925	34,1	138.023	0,8	145.532	0,9	5,4
22	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	10.655	11.096	4,1	141.440	0,8	142.761	0,8	0,9
23	ÇEK CUMHURİYETİ	11.682	9.315	-20,3	108.043	0,6	126.022	0,7	16,6
24	AVUSTURYA	10.190	11.702	14,8	129.990	0,8	123.953	0,7	-4,6
25	İRAN	18.804	7.015	-62,7	367.725	2,2	118.900	0,7	-67,7
26	YUNANİSTAN	6.739	8.571	27,2	105.664	0,6	110.087	0,6	4,2
27	İSVİÇRE	9.173	10.308	12,4	115.903	0,7	109.759	0,6	-5,3
28	LÜBNAN	9.452	6.239	-34,0	74.151	0,4	108.300	0,6	46,1
29	LIBYA	4.691	7.841	67,2	104.766	0,6	106.247	0,6	1,4
30	FAS	6.481	9.132	40,9	70.904	0,4	95.879	0,6	35,2
31	ÜRDÜN	7.061	3.939	-44,2	110.152	0,6	90.818	0,5	-17,6
32	KAZAKİSTAN	4.865	7.573	55,7	103.773	0,6	89.712	0,5	-13,5
33	MİSİR	5.495	7.030	27,9	120.098	0,7	80.179	0,5	-33,2
34	BOSNA-HERSEK	3.510	4.558	29,9	65.897	0,4	76.973	0,5	16,8
35	GÜRCİSTAN	4.652	6.495	39,6	58.762	0,3	70.754	0,4	20,4
36	İRLANDA	5.186	6.252	20,6	62.868	0,4	69.831	0,4	11,1
37	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.809	7.652	31,7	61.561	0,4	68.663	0,4	11,5
38	LİTVANYA	1.377	4.174	203,2	38.033	0,2	65.957	0,4	73,4
39	KANADA	5.616	5.713	1,7	60.222	0,4	64.383	0,4	6,9
40	SİRBİSTAN	3.702	5.903	59,5	43.087	0,3	61.629	0,4	43,0
41	SLOVAKYA	3.788	4.873	28,6	71.540	0,4	60.220	0,4	-15,8
42	TUNUS	5.584	4.338	-22,3	81.673	0,5	47.676	0,3	-41,6
43	KUVEYT	2.787	2.551	-8,5	46.678	0,3	46.266	0,3	-0,9
44	ARNAVUTLUK	3.092	4.179	35,2	40.640	0,2	45.317	0,3	11,5
45	FINLANDİYA	4.087	3.617	-11,5	63.424	0,4	44.156	0,3	-30,4
46	AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	6.988	1.961	-71,9	90.776	0,5	42.717	0,3	-52,9
47	NORVEÇ	4.427	3.254	-26,5	58.785	0,3	40.907	0,2	-30,4
48	HRİVATİSTAN	2.668	2.327	-12,8	44.791	0,3	40.664	0,2	-9,2
49	KKTC	2.799	4.506	61,0	34.673	0,2	37.753	0,2	8,9
50	KOSOVA	2.649	3.487	31,6	38.456	0,2	35.556	0,2	-7,5
	İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	1.284.553	1.389.836	8,2	16.186.028	95,5	16.371.705	96,0	1,1
	DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	52.497	50.499	-3,8	770.047	4,5	673.655	4,0	-12,5
	AB (28) TOPLAMI	984.720	1.066.789	8,3	11.999.893	70,8	12.176.633	71,4	1,5
	TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	1.337.050	1.440.335	7,7	16.956.074	100,0	17.045.360	100,0	0,5

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birlik Sistemi